

Lokalna samouprava

Objavljeno kao dodatak
nedeljnika **VREME** br. 879
od 8. novembra 2007.

MESEČNIK STALNE KONFERENCIJE GRADOVA I OPŠTINA

BROJ 26

NOVEMBAR 2007.

KONFERENCIJA: REGIONALNE I LOKALNE VLASTI NA PUTU STVARANJA VEĆE DEMOKRATSKE KOHEZIJE

U ovom broju govore:

**Halvdan
Skard**

**Kongres
lokalnih i
regionalnih
vlasti SE**

**Irena
Đokić**

**Ekonomski
institut
Zagreb**

**Džeremi
Smit**

**Savet
evropskih
opština i
regiona (CEMR)**

4 **MEĐUNARODNA KONFERENCIJA: STVARANJE VEĆE DEMOKRATSKE KOHEZIJE**

5 **LOKALNO I REGIONALNO UPRAVLJANJE: EVROPSKI MINISTRI U VALENSIJI**

6 **BRAUNFILD INVESTICIJE: RECIKLAŽA NAPUŠTENIH LOKACIJA**

7 **INTERVJU: IRENA ĐOKIĆ, EKONOMSKI INSTITUT, ZAGREB**

8 **POSLOVNE BANKE: ŠTA JE GARANCIJA OTPLATE KREDITA**

8 **MEĐUETNIČKA TOLERANCIJA – PHILIA: MEŠOVITI GRADOVI**

10 **EU STRANE: MREŽE I ASOCIJACIJE LOKALNIH VLASTI**

12 **BRISSEL: EVROPSKA NEDELJA REGIONA I GRADOVA**

13 **STUDIJSKE POSETE: NAJ-OPŠTINE U ENGLESKOJ**

14 **INFORMATIVNO: AKTIVNOSTI SKGO**

14 **SPORAZUMI: SARADNJA SA REPUBLIČKIM ODBOROM ZA SPREČAVANJE SUKOBA INTERESA**

16 **OPŠTINSKI ŽIVOT**

Prijavite se za seminar

Pod pokroviteljstvom Ministarstva zaštite životne sredine, a u cilju unapređenja rada i proširivanja znanja pokrajinskih i lokalnih organa uprave koji se bave životnom sredinom i odnosima sa javnošću u novembru se održavaju seminari:

ZLATIBOR, 14–16. novembar 2007. god. za lokalne organe uprave;

ZLATIBOR, 28–30. novembar 2007. god. za lokalne organe uprave.

Sa nacionalnim i internacionalnim predavačima obradiće se sledeće teme:

- Presek zakonske regulative i prakse u oblasti Učešće javnosti u postupku donošenja odluka vezanih za Procene uticaja na životnu sredinu i Strateške procene uticaja na životnu sredinu (u EU-u i u našoj zemlji);
- Metodologija organizovanja učešća javnosti;

- Uspostavljanje komunikacije sa zainteresovanom javnošću;
- Metode izgradnje partnerstva između donosioca odluka i zainteresovane javnosti;
- Osnovni elementi upravljanja kriznim situacijama;
- Prikaz karakterističnih studija slučajeva.

Smeštaj, ishrana, materijali i prevod obezbeđeni su za učesnike seminara!

Realizator seminara je organizacija Ambasadori životne sredine – Environmental Ambassadors, sa sedištem u Beogradu, Uzun Mirkova 4/1/6, kancelarija projekta.

Prijemni formular možete preuzeti na sajtu www.ambassadors-env.org, a dodatne informacije dobiti na i-mejl office@ambassadors-env.org; tel/fax: 011/ 26 26 341 ili 063 277 649.

Zbog ograničenog broja vašu prijavu što pre popunite i pošaljite!

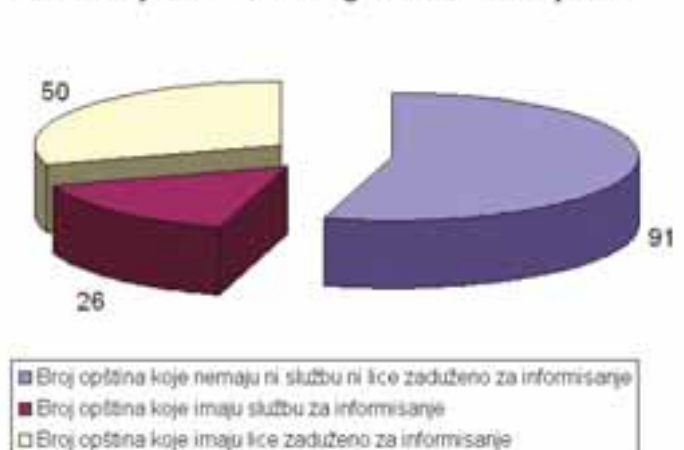
Ko informiše građane o radu opština

U većini opština u Srbiji nema ni službe ni službenika zaduženog za informisanje građana, pokazalo jedno istraživanje

Istraživanje “Ko informiše građane o radu opština”, koje je u 167 opština u Srbiji sprovedla nevladina organizacija Centar modernih veština iz Beograda, pokazalo je da 76 opština (46 odsto) ima službu ili osobu zaduženu za informisanje građana, dok 91 opština nema ni jedno ni drugo. Od 76 opština koje imaju neku funkciju informisanja, u 26 postoji služba za informisanje, dok 50 opština ima samo jednu osobu na toj funkciji, navodi se u rezimeu istraživanja. Dodaje se

da ništa bolja situacija nije ni u Vojvodini, gde 47 odsto opština ima neku vrstu službe za informisanje, a 53 odsto nema. Ocenjuje se da su dobijeni podaci poražavajući i da pokazuju da se opštine u Srbiji i Vojvodini ne bave suštinski i kvalitetno informisanjem svojih građana i da ne stvaraju za

Istraživanje: Ko informiše građane o radu opština

to neophodne kapacitete. Centar modernih veština podseća da Ustav Srbije u članu 190, stav 3, obavezuje opštine i gradove da se stara o javnom informisanju građana. ×

Mesečnik “Lokalna samouprava” je izdanje Stalne konferencije gradova i opština i redovan je dodatak nedeljnika “Vreme”. Ovaj dokument izrađen je uz finansijsku pomoć SIDA – švedske agencije za međunarodni razvoj, kroz program “Jačanje kapaciteta Stalne konferencije gradova i opština – druga faza”, koji sprovode UNDP – Program za razvoj Ujedinjenih nacija i SKGO. Mesečnik finansijski podržava i GTZ – Nemačka organizacija za tehničku saradnju. Za stavove izražene u ovom časopisu jedino je odgovorna Stalna konferencija gradova i opština i oni ni u kom slučaju ne odražavaju stavove SIDA, UNDP-a niti GTZ-a.

Stalna konferencija gradova i opština, Makedonska 22, Beograd, tel./fax: 011/3223-446, e-mail: secretariat@skgo.org, <http://www.skgo.org>
Uređuju: Vladimir Jovanović i Biljana Vasić, Fotografije: Aleksandar Anđić i SKGO, Grafička postavka: “Vreme”, Štampa: Rotografika, Subotica

Zašto su potrebne asocijacije

Jedan od osnovnih prioriteta svih asocijacija jeste da se osigura koherentno zakonodavstvo vezano za lokalnu samoupravu te da se pojasne specifične nadležnosti različitih nivoa vlasti

Piše:
ĐORĐE STANIČIĆ,
generalni
sekretar SKGO

Mnogobrojne činjenice ukazuju na to da postoji jasna potreba da se osigura podela odgovornosti između centralnog i lokalnog nivoa vlasti, kao i alokacija sredstava između ova dva nivoa kako bi se poboljšao i unapredio politički, društveno-ekonomski i pravni okvir unutar kojeg se unapređuje život svakoga od nas.

Veliki broj preporuka koje upućuje Evropska unija i zemlje članice pojedinačno, ukazuju na to da zakonodavstvo u oblasti lokalne samouprave treba da bude pažljivo dizajnirano i implementirano u bliskoj saradnji sa lokalnim vlastima i njihovim asocijacijama u cilju usklađivanja sa standardima sadržanim u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, koju je srpski parlament nedavno ratifikovao.

Osnovni razlog osnivanja i postojanja svih asocijacija lokalnih vlasti jeste zastupanje zajedničkih interesa jedinica lokalne samouprave pred državnim organima i drugim domaćim i međunarodnim subjektima. Upravo iz ovih razloga, od svog osnivanja 1953. godine, Stalna konferencija gradova i opština, kao nacionalna asocijacija lokalnih vlasti, u Srbiji radi na sprovođenju misije koju su zajednički utvrdile sve članice pre više od pola veka.

Jedan od osnovnih prioriteta svih asocijacija jeste da se osigura koherentno zakonodavstvo vezano za lokalnu samoupravu te da se pojasne specifične nadležnosti različitih nivoa vlasti (od centralnih do lokalnih) sledeći cilj postizanja pune decentralizacije. Po našem mišljenju, postizanje višeg stepena decentralizacije omogućava se isključivo širenjem nadležnosti lokalnih samouprava u svim onim pojedinačnim aktivnostima koje su od neposrednog interesa za građane koji najdirektnije ostvaruju svoja prava i stvaraju uslove za kvalitetniju budućnost upravo na teritoriji jedinice lokalne samouprave na kojoj žive. Isto tako, zakonodavstvo koje reguliše pitanja od značaja za lokalnu samoupravu treba da bude dizajnirano tako da na najbolji mogući način omogućava gradovima i opštinama da svoju zajednicu vode odgovorno, efikasno, transparentno i u skladu sa voljom koju izražavaju građani.

Jedan od bitnijih načina ostvarivanja višeg stepena decentralizacije lokalnih vlasti, na kojima i naša asocijacija insistira i aktivno se angažuje, jeste imovina lokalnih samouprava. Smatramo i zalažemo se da se imovina koja je potrebna za pružanje lokalnih usluga prenese na lokalne vlasti kao i da se zakonodavstvo u oblasti vlasništva uskladi sa standardima Evropske povelje o lokalnoj samoupravi. Važno je raditi na ostvarenju finansijske autonomije lokalne uprave.

Upravo iz razloga ostvarivanja pune decentralizacije, smatramo da je od velikog značaja da se ubrza reforma sistema lokalnog finansiranja i fiskalne decentralizacije, kako bi gradovi i opštine u Srbiji mogli da planiraju, implementiraju i finansiraju svoje aktivnosti na bazi sopstvenih budžeta i finansijskih resursa.

Takođe, sve asocijacije lokalnih vlasti, uključujući i našu,

velike napore ulažu u unapređenje i razvoj komunalne i stambene oblasti, oblasti uređenja prostora, privrednih delatnosti, pronalaženju načina što aktivnijeg direktnog uključivanja građana u političke odluke koje se donose na lokalnom nivou, razvijanju i unapređivanju u oblasti obrazovanja i kulture, ostvarivanju saradnje sa međunarodnim organizacijama za lokalnu samoupravu i drugim međunarodnim organizacijama i posebno u učestvovanju u raspravama i davanju mišljenja i predloga o zakonima i drugim propisima kojima se uređuju odnosi od značaja za lokalno stanovništvo.

Razvoj lokalne demokratije i prekogranične saradnje su u uskoj i neraskidivoj vezi, te asocijacije lokalnih vlasti podstiču svoje članice i pomažu im u uključivanju u što veći broj relevantnih programa po pitanju međunarodne saradnje i uspostavljanja čvrstih prekograničnih kontakata sa zemljama u okruženju, pre svega.

Uz obavezu pridržavanja svojih statuta, programa rada i misija, asocijacije lokalnih vlasti predstavljaju odgovornog i efikasnog partnera centralnih vlasti koje ih konsultuju za sva pitanja koja su značajna za kvalitetno funkcionisanje na lokalnom nivou. S druge strane, nacionalne vlasti usko sarađuju sa nezavisnim asocijacijama lokalnih vlasti kako bi doprinele poboljšanju kvaliteta usluga koje obezbeđuju lokalnim vlastima i građanima. Ovoj saradnji doprinosi adekvatna politička podrška. Tako je Stalna konferencija gradova i opština nedavno potpisala memorandume o saradnji sa Narodnom skupštinom Republike Srbije, kao i sa Vladom Republike Srbije, kojima je preciznije utvrđen način saradnje sa najvišim zakonodavnim i izvršnim organima u zemlji. Pored toga, naša asocijacija ima mnogobrojne sporazume sa međunarodnim organizacijama i asocijacijama.

Imajući u vidu sveukupnu ulogu nacionalnih asocijacija lokalnih vlasti, Stalna konferencija gradova i opština nastoji da u svojim telima i organima ima ravnomernu zastupljenost svih svojih članica, bez obzira na političku opredeljenost, društveno-ekonomsku razvijenost i veličinu jedinica lokalne samouprave. Pokazatelj pune zainteresovanosti naših članica za saradnju i uključivanje u sve naše aktivnosti je upravo i veliki broj prijava za najznačajnije pozicije u organima i telima Stalne konferencije. Kako je statutom i predviđeno, Izborna skupština naše asocijacije zakazana je tačno nakon dve godine u odnosu na prethodnu, i održaće se u beogradskom Sava centru 3. decembra 2007. godine. ×

Redakcija mesečnika "Lokalna samouprava", koji izlazi svakog prvog četvrtka u mesecu, poziva svoje čitaoce da aktivno učestvuju u kreiranju sadržaja mesečnika posvećenog aktivnostima u opštinama i gradovima u našoj zemlji (ili u regionu) i problemima koji su značajni za unapređenje lokalne samouprave u Srbiji. E-mail adrese na koje možete da nam pišete: secretariat@skgo.org, ili posta@vreme.com, sa naznakom – za časopis "Lokalna samouprava".

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA

Stvaranje veće demokratske kohezije

“Postoji čitav niz različitih vrsta regiona, i izazov za zemlju poput Srbije je da pronađe svoj sistem u koji bi se uklopila istorija, kultura i potrebe građana”, kaže Halvdan Skard, predsednik Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope

Jednodnevnu međunarodnu konferenciju Regionalne i lokalne vlasti na putu stvaranja veće demokratske kohezije, održanu 8. oktobra 2007. godine u velikoj sali Skupštine AP Vojvodine, otvorio je predsednik pokrajinskog parlamenta Bojan Kostreš, ministar za državnu upravu i lokalnu samoupravu Milan Marković, i Halvdan Skard, predsednik Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope. Međunarodnu konferenciju u Skupštini Vojvodine organizovali su Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope i pokrajinski parlament, u saradnji sa Stalnom konferencijom gradova i opština Srbije.

Ministar za državnu upravu i lokalnu samoupravu Milan Marković izjavio je tom prilikom da je snažna, efikasna i odgovorna lokalna i regionalna vlast neophodna za razvoj demokratskog, slobodnog i uspešnog društva. Takođe, naglasio je da Srbija radi na stvaranju uslova za što kvalitetniju decentralizaciju vlasti i da je zbog toga Ustavom predviđen minimum nadležnosti i zaštite prava lokalnih samouprava.

Predsednik Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope Halvdan Skard izrazio je zadovoljstvo zbog toga što je Srbija letos ratifikovala Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi. On je naveo da je u tu organizaciju učlanjeno više od 200.000 udruženja lokalnih vlasti iz Evrope i najavio da će se tokom sledeće godine mreža Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope proširiti i na područje Južne Evrope. Predsednik Skupštine Vojvodine Bojan Kostreš ocenio je da je “logično što se konferencija održava u Novom Sadu, jer Vojvodina

nije samo geografski najbliža Evropi, već je ona najkraći put Srbije u Evropu”. Prema njegovim rečima, regionalizacija i decentralizacija Srbije su suštinska pitanja i da njihovim rešavanjem Vojvodina želi da doprinese demokratizaciji Srbije.

Konferencija je imala tri sesije na kojima se razgovaralo o ulozi nacionalnih asocijacija u implementaciji evropske strategije inovacije dobrog upravljanja, mreži asocijacija i partnerima Kongresa i Komiteta regiona, dok se na trećoj sesiji razgovaralo o konkretnim primerima u Jugoistočnoj Evropi.

NEDELJA DEMOKRATIJE: Kit Vitmor, predsedavajući Institucionalnog komiteta Kongresa kaže za “Lokalnu samoupravu” da postoje dve inicijative: “Suština strategije za lokalne i regionalne vlasti je uključivanje građana u praksu dobrog upravljanja. To znači da građani treba da budu dobro informisani, odnosno da im pravovremene informacije i usluge budu dostupne kao i da budu u toku sa inicijativama. To će biti predstavljeno na ministarskoj konferenciji u Valensiji.” Prema njegovim rečima, druga inicijativa je Nedelja demokratije, projekat veoma sličan Nedelji evropske baštine, koja se dešavala širom Evrope. “Želimo da sve opštine i gradovi otvore svoja vrata građanima, dozvole njihovo prisustvo na skupštinama kako bi pokrenuli debate... Veliki broj građana nikad nije ulazilo u opštinske zgrade dalje od šaltera, a oni imaju pravo da vide kako to izgleda iznutra. Posebno je važno angažovanje mladih. Zašto? Zato što mladi ljudi ne učestvuju u javnom životu, ne izlaze na izbore i nisu zainteresovani, misle da politika nije za njih

i da lokalni političari ne mogu ništa da učine za njih. Mlade ljude treba uključiti u procese upravljanja. U nekim zemljama postoje omladinske komisije, na primer, u kojima mladi ljudi dolaze do sopstvenih i modela upravljanja koje su ponekad sasvim različiti od rešenja do kojih dolaze političari.”

U animiranju mladih da se aktivno uključe u javni život trebalo bi, prema rečima Vitmora, iskoristiti potencijal koji imaju elektronski mediji. “U Engleskoj postoji veoma popularna TV emisija koja se zove “Ja sam slavna ličnost: izbavite me odavde”, u kojoj učestvuju i mladi ljudi i obavljaju neke zadatke. Mi smo napravili sličan program “Ja sam odbornik: izbavite me odavde”, gde učestvuju odbornici i mladi ljudi...” Takođe, Vitmor naglašava da je važno da u svim sferama javnog života postoje saradnja i poštovanje, i kaže da ono što Savet Evrope želi da vidi ovde jeste jaka nacionalna asocijacija lokalnih vlasti, koje imaju ključnu ulogu u posredovanju između različitih nivoa vlasti. “Na kraju, bolje je imati kooperaciju nego konfrontaciju. Savet Evrope zato želi da bude uključen u procese u Srbiji i želimo da pomognemo da se uspostavi partnerski odnos između različitih nivoa vlasti.”

TROUGAO VLASTI: Norvežanin Halvdan Skard, predsednik Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope, takođe naglašava značaj “trougla” između vlada, nacionalnih asocijacija i Kongresa Saveta Evrope. “Na nekin način, ja predstavljam ilustraciju tog trougla budući da sam predsednik nacionalne asocijacije, predsednik Kongresa SE-a, a takođe i državni sekretar u vladi već nekoliko godina. Povrh svega, aktivni sam član Saveta lokalnih vlasti, pa mogu reći da dobro poznajem kako funkcionišu svih nivoi i zašto je potrebno da se oni povezuju.” Skard kaže da je značaj povezivanja asocijacija lokalnih i regionalnih vlasti u zemljama u razmeni iskustva i učenja od drugih. On ističe da mnoge asocijacije organizuju obuku za lokalne političare i specijalne škole. “Upravo sam posetio Akademiju Sever-Istok u Rusiji gde oko 600 predavača obučava lokalne političare, i na kojoj oni dobijaju dodatno obrazovanje. To je organizovala asocijacija lokalnih vlasti.”

Prema njegovim rečima, u Evropi postoji trend ka regionalizaciji. “Neke zemlje su suviše male, dok druge imaju veoma jake regije koje čak imaju ovlašćenja da kreiraju sopstvene zakone. U sredini postoji čitav niz različitih vrsta regiona, i izazov za zemlju poput Srbije je da pronađe svoj sistem u koji bi se uklopila istorija, kultura i potrebe građana.” Prema Skardovim rečima, princip supsidijarnosti zna-

PUT DO EVROPE: HALVDAN SKARD I BOJAN KOSTREŠ

či da mnogo toga može bolje da se uradi na lokalnom, nego na državnom nivou: zdravstvo, infrastruktura, transport... "Podela kompetencija i obaveza između države i regiona je važna, u mnogim zemljama gradovi imaju status regiona. Grad Beograd ima oko dva miliona stanovnika, i to je veliki deo populacije. U Evropi postoje različiti modeli organizovanja glavnog grada – glavni grad može istovremeno da ima status grada i status regiona, ili da bude podeljen na manje opštine." Skard je naveo primer glavnog grada Norveške koji istovremeno ima status regiona i status grada. "Gradski čelnici kažu da zbog toga imaju šansu da isprate obrazovanje mladih od početka do kraja – od osnovne i srednje škole – što nije moguće u manjim gradovima i sredinama."

Džeremi Smit, generalni sekretar Saveta evropskih opština i regiona (CEMR), organizacije koju je osnovala grupa gradonačelnika po završetku Drugog svetskog rata da bi ekonomski osnažili i obnovili Evropu, danas okuplja nacionalne asocijacije lokalnih i regionalnih vlasti iz 36 zemalja, sa kancelarijama u Parizu i Briselu. "Tri glavna područja rada CEMR-a jesu promovisanje dobrog upravljanja i demokratije, aktivno uključivanje građana i rodna ravnopravnost. Druga oblast je rad na uključivanju lokalnih i regionalnih vlasti u nove evropske konstitucionalne tokove, a zatim radimo na konsultacijama između lokalnih i regionalnih vlasti u svim zemljama i bratimljenju gradova. CEMR aktivno utiče na evropsko zakonodavstvo i politiku u smislu razmene iskustva, organizujemo seminare. CMR sa svojih 16 asocijacija sarađuje sa Mrežom evropskih gradova u okviru Kuće opština i regiona sa sedištem u Briselu. Treća oblast našeg delovanja je međunarodna i promoviramo mir i razumevanje, demokratiju i razvoj društva, na čemu radimo sa Evropskim komitetom." Generalni sekretar CEMR-a kaže da je osnovni cilj promocija snažne, mirne demokratije Evropske unije na temeljima jake lokalne i regionalne vlasti.

JADRANSKA EVROREGIJA: Predstavnik Skupštine evropskih regija (AER) i Istarske županije Emilio Otočan objašnjava za naš

podlistak stepen regionalizacije u Hrvatskoj. "Istarska županija jeste na izvestan način promotor regionalizma u Hrvatskoj, kao i Vojvodina. Mi nismo zadovoljni stupnjem regionalizacije u Hrvatskoj zbog kompetencija koje imamo. Važno je dobiti veće odgovornosti jer držimo da regionalna razina može adekvatnije odgovoriti na potrebe građana nego nacionalna. Nismo zadovoljni ni fiskalnom decentralizacijom i sa onim što od proizvedenoga u fiskalnom smislu ostane na lokalnom i regionalnom nivou, odnosno što se vrati." Hrvatska jeste decentralizovana od 1993. godine – postoji 21 županija plus grad Zagreb koji ima status županije, ali je ona, prema rečima Otočana, "krnja – dobili smo odgovornosti, ali ne i novac".

Jadranska evroregija, o kojoj je bilo reči na konferenciji, veoma je značajan projekat za Istarsku županiju koji se sprovodi sa Kongresom lokalnih i regionalnih vlasti i malom italijanskom regijom Moliza. "To je međunarodna asocijacija osnovana prošle godine u Hrvatskoj sa sjedištem u Puli, koja okuplja 23 članice na području Jadrana: sedam hrvatskih županija, jedan slovenački grad, mnogo italijanskih regija, hercegovačko-ne-retvanski kanton, grad Kotor i šest albanskih regija. Sredstva za realizaciju ovih ciljeva dolaze iz evropskih fondova." Otočan kaže da je velika disproporcija u ekonomskoj i demografskoj snazi regija, ali je cilj zajednički – popunjavanje praznina, saradnja i politički dijalog, osmišljavanje i realizacija projekata iz domena životne sredine, ekonomije, ribarstva, turizma, kulture, infrastrukture i transporta.

Ima više konkretnih projekata. Jedan je iz oblasti turizma – realizacija zajedničkog turističkog proizvoda. "Kada gledamo globalno, u ovim regijama jedino Venecija i Dubrovnik donekle nešto znače, a mi želimo da stvorimo turistički brend koji će moći sudjelovati u turističkoj tržišnoj utakmici na globalnoj razini. Zatim, prometno povezivanje, nova ribarska politika, zaštita okoliša..."

Zanimalo nas je da saznamo i da li hrvatske županije imaju svoje predstavnike u Briselu. Otočan kaže da je Istarska županija 1995. godine otvorila svoju kancelariju u Briselu, a danas i druge hrvatske županije imaju svoje urede. "Mi smo bili prvi i to je tada bilo avangardno, iako gotovo svaka važnija evropska regija ima svoj ured. Taj ured nam služi za informiranje o procesima koji se dešavaju i odlukama koje se donose u Briselu, on je jedan od instrumenata za poboljšavanje apsorpcije sredstava iz evropskih fondova", objašnjava Emilio Otočan iz Hrvatske. ×

LOKALNO I REGIONALNO UPRAVLJANJE

Evropski ministri u Valensiji

Ministar Milan Marković založio se i za implementaciju Budimpeštanske agende usvojene na prošloj konferenciji 2005. godine

Na poziv španskog ministra za državnu upravu Elene Salgado, ministar za državnu upravu i lokalnu samoupravu u Vladi Republike Srbije Milan Marković učestvovao je na 15. sesiji Konferencije evropskih ministara nadležnih za lokalnu i regionalnu vlast pod nazivom "Dobro lokalno i regionalno upravljanje – evropski izazov", koja je otvorena 15.10.2007. godine u Valensiji.

Kao predstavnik predsedavajućeg Komitetom ministara Saveta Evrope, ministar Marković je govorio na otvaranju dvodnevne konferencije i tom prilikom rekao da se u duhu privrženosti vrednostima i standardima Saveta Evrope, Srbija zalaže za realizaciju svih aktivnosti predviđenih platformom za ustanovljenje dobrog upravljanja na lokalnom i regionalnom nivou.

U tom smislu, ministar se založio i za implementaciju Budimpeštanske agende usvojene na prošloj konferenciji 2005. godine, koja identifikuje trenutne izazove i načine na koji lokalna i regionalna vlast treba da im odgovore. Na dvodnevnoj konferenciji usvojena je deklaracija "Dobro lokalno i regionalno upravljanje – evropski izazov", koja promovira razvoj dobrog upravljanja na lokalnom i regionalnom nivou.

Ministri su diskutovali i o Strategiji inovacija i dobrog upravljanja na lokalnom nivou koja podrazumeva intenzivno aktiviranje lokalnih vlasti na centralnom nivou i koju su podržale sve zemlje članice Saveta Evrope. Ministar Marković osvrnuo se na najznačajnije realizovane aktivnosti u okviru predsedavanja Srbije Komitetom ministara, kao što je ratifikacija Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, i informisao ih o radu Ministarstva na normativnom okviru kojim se unapređuje sistem lokalne samouprave u Srbiji. U delegaciji Republike Srbije bio je i predsednik Skupštine Vojvodine Bojan Kostreš. Tokom dvodnevne konferencije ministar se susreo sa resornim kolegama, uglavnom iz zemalja u okruženju. ×

BRAUNFILD

Reciklaža napuštenih lokacija

Konferencija "Prevazilaženje prepreka u recikliranju građevinskog zemljišta – Revitalizacija braunfield lokacija u Srbiji", održana je u Beogradu 16. oktobra u organizaciji PALGO centra, Stalne konferencije gradova i opština, ITDP Europe i Privredne komore Srbije

Braunfield lokacije predstavljaju nedovoljno iskorišćeno ili napušteno zemljište i objekte sa opterećenjima nastalim prethodnim načinom korišćenja, najčešće bivši industrijski i vojni kompleksi koji se nalaze na atraktivnim lokacijama u gradskim naseljima. Kao takve, one gotovo uvek predstavljaju negativne pojave u gradovima jer stvaraju loše okruženje i predstavljaju potencijalne izvore zaraze zbog čestih zagađenja zemljišta i podzemnih voda. Evropski gradovi suočeni sa problemima braunfilda uveliko primenjuju inovativne i angažovane pristupe u revitalizaciji ovih lokacija, te su prisutni na skupu bili u prilici da se upoznaju sa nekima od njih.

Prisutnima na skupu najpre su se obratili predstavnici ministarstava ključnih za kreiranje povoljnog zakonskog okvira za ulaganje u braunfield lokacije: Ministarstva za infrastrukturu, Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja i Ministarstva zaštite životne sredine. Složili su se da postojeći zakonski okvir dozvoljava i stimuliše ovakav vid ulaganja, uz napomenu da se mnogi od postojećih zakonskih instrumenata ne koriste u dovoljnoj meri. Predstavnici lokalnih samouprava pokazali su spremnost da preuzmu inicijativu, svesni odgovornosti za razvoj na svojoj teritoriji. Prezentacije stručnjaka za oblast urbanističkog planiranja iz pojedinih gradova u Srbiji pokazale su da su domaći urbanisti upoznati sa problematikom braunfilda, te da ih počinju evidentirati u planovima nove generacije.

CABERNET MREŽA: Počasni gost konferencije bio je profesor Pol Natanejl iz Velike Britanije, predsedavajući evropske mreže eksperata angažovanih u revitalizaciji braunfilda – CABERNET. Prema rečima profesora sa Notingemskog univerziteta, ova mreža postoji od 2002. godine. "Sedište je u Notingemu i njom upravljaju četvorica direktora: dvojica iz

INTERES ZA BRAUNFILD RASTE: POL NATANEJL

Notingema i dvojica iz Nemačke. Imamo članove iz gotovo svih evropskih zemalja, članica EU-a, a za sada još nemamo nikoga iz Srbije. CABERNET je velika mreža u koju su uključene finansijska industrija, ministri, političari, predstavnici opština, planeri, naučnici, inženjeri... Cilj mreže je širenje znanja i razumevanja između različitih zemalja i različitih zainteresovanih subjekata. Kao naučniku, bitno mi je da shvatim politički kontekst, a kao planeru da shvatim kako inženjeri razmišljaju, kao predstavniku lokalne vlasti da shvatim kao funkcioniše proces razvoja. U poslednjih pet godina videli smo da interesovanje raste i da su ostvarena uspešna partnerstva u domenu braunfilda."

Profesor se nada da će u Srbiji ostvariti partnerstva sa centralnim i lokalnim predstavnicima. "Braunfield je najpre lokalni problem i zato su neophodna lokalna rešenja. U Evropi smo uvideli da su lokalni predstavnici vlasti imali najbolje ideje i vizije šta da urade sa nekim zemljištem kako bi pomogli stanovništvu i unapredili životnu sredinu." Pol Natanejl kaže da je boravio u Prištini i Kosovskoj Mitrovici, gde postoje braunfield lokacije, pogotovo u Južnoj Mitrovici. "Braunfield lokacije se nalaze svuda gde je zatvoren neki industrijski objekat, što je dovelo do velikog broja nezaposlenih i zagađenja okoline. Ono što je ostalo je napuštena zemlja koja ne ostvaruje nikakav prihod, →

DOKUMENT

Kako aktivirati braunfield

Na konferenciji je usvojen dokument o Zajedničkim stavovima o aktiviranju i revitalizaciji braunfield lokacija u Srbiji.

1. Aktiviranje braunfield lokacija zahteva pažljiv i konkretizovan pristup zasnovan na jakoj političkoj volji na svim nivoima, imajući u vidu činjenicu da svaka braunfield lokacija predstavlja slučaj za sebe.
2. Postojeći zakonski sistem predstavlja zadovoljavajući okvir za aktiviranje i revitalizaciju braunfield lokacija u Srbiji, mada se mnogi zakoni ne sprovode u odgovarajućoj meri. Neophodno je, međutim, donošenje novih osnovnih zakona (privatizacija građevinskog zemljišta, restitucija) i Zakona o imovini lokalne samouprave, koji će opštinama i gradovima dati puna ovlašćenja, odgovornost i obaveze u procesima revitalizacije braunfilda.
3. U Zakonu o planiranju i izgradnji postoji instrument, tzv. Ugovor o implementaciji, koji se do sada slabo primenjivao, a može služiti kao pravno-regulatorni osnov za revitalizaciju braunfield lokacija: ovim ugovorom može se uvesti privatni kapital u proces implementacije prostornih i urbanističkih planova, a u saradnji sa javnim sektorom.
4. Postoji veliki broj podsticaja za strane i domaće investicije koji važe i za braunfield lokacije. I pored toga, procentualno učešće braunfield investicija u ukupnim investicijama je veoma malo, najčešće usled nerešenih imovinskih odnosa i visokih troškova uređenja i sanacije zagađenja zemljišta, zbog čega su one znatno skuplje od grinfield lokacija, iako bi, u skladu sa važećim zakonom o privatizaciji, troškove sanacije trebalo da snosi država.
5. Privatizacija preduzeća u stečaju može da bude moćan instrument za revitalizaciju braunfield lokacija u Srbiji. Saradnja lokalne samouprave sa Agencijom za strana ulaganja i promociju izvoza (SIEPA) od presudnog je značaja za rešavanje problema braunfilda. Agencija je u saradnji sa opštinama u Srbiji izradila bazu lokacija koju treba unaprediti sistematskom inventarizacijom braunfilda u svim opštinama Srbije, što bi bio osnov za uvećanje inače malog broja braunfield lokacija koje se nude investitorima.
6. Uloga lokalne samouprave kod revitalizacije i aktiviranja braunfilda je od presudnog značaja. Snažna politička volja za unapređenje ekonomske, socijalne i ekološke strukture gradova, volja za očuvanje prirode, poljoprivrednog i šumskog zemljišta, zaštitu i unapređenje kulturnog nasleđa, stvoriti poreske, planske i vaninstitucionalne instrumente za realizaciju planiranih aktivnosti. Prostorni i urbanistički planovi i njihova savesna i odgovorna implementacija u tome imaju posebnu ulogu.
7. Investiranje u braunfield mora da predstavlja ravnotežu privatnog i javnog interesa, umesto apsolutnog prepuštanja takvih lokacija i objekata privatnom interesu. Ravnotežu treba postići kroz partnerski dogovor javnog sektora i privatnog investitora.
8. Edukacija i javna promocija ideje o aktiviranju i revitalizaciji braunfield lokacija u Srbiji treba da dobije sistematsku podršku i stalnu brigu države i lokalne samouprave, između ostalog i radi obezbeđivanja zaštite javnog interesa i javnog dobra.
9. Po ugledu na druge evropske zemlje, i u Srbiji je potrebno utvrditi definiciju *braunfilda* kako bi bila uvedena u postojeći legislativni okvir. ×

Umesto kasarne – fakultet

“U Rijeci smo imali vojarnu na Trstatu i razmišljalo se na koji je način prenamjeniti; odlučeno je da bude sveučilište koje bi obuhvatalo i sveučilišnu bolnicu i fakultete”, kaže Irena Đokić iz Zagreba

U Hrvatskoj, prema rečima Irene Đokić, ekspertice Ekonomskog instituta iz Zagreba u ulozi moderatora jedne od sesija na konferenciji o “Revitalizaciji braunfield lokacija u Srbiji”, još ne postoji zakonodavni okvir koji tretira braunfield problematiku, ali postoje mere i instrumenti u okviru politike regionalnog razvoja. “Fali sistematično upravljanje nekretninama, raspoređenim u Hrvatskom privatizacijskom fondu, Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom i drugim ministarstvima i agencijama na nacionalnoj razini...”, smatra Đokićeva. Kao i u Srbiji, saznajemo da ni u Hrvatskoj ne postoji jasan kriterijum kada će neka lokacija biti proglašena braunfieldom, kao ni prikladan prevod tog termina.

LOKALNA SAMOUPRAVA: Ipak, postoji pomak u zakonodavnom domenu, i što se tiče prostornog planiranja, upravljanja nekretninama i vlasništva lokalne samouprave nad istim?

IRENA ĐOKIĆ: Pomak je nastao u novom zakonu o prostornom planiranju, jer su dosadašnjim zakonima odvajani prostorno uređenje i graditeljstvo, a novim je to objedinjeno. Skraćene su i pojednostavljene procedure što se odnosi na lokacijske i građevinske dozvole, a pojedine ovlasti i obaveze biće prenete na jedinice lokalne samouprave. Utemeljen je Zakon o upravljanju nekretninama koji će se posebno pozabaviti nekretninama u degradiranim područjima. Uskoro će biti donet novi zakon kojim će se imovina preneti na jedinice lokalne samouprave, tako da bi one imale mnogo veće ovlasti u pravnim postupcima izrade i donošenja prostorno-planskih dokumenata. Općine donose svoje prostorne planove, ali je bilo problema oko dozvola koje su se izdavale na više razina. Sada će se umjesto dosadaš-

nja dva upravna postupka izdavanja lokacijske i građevinske dozvole, u pravilu provoditi, jedan upravni postupak (lokacijska dozvola), osim u slučaju građevina za koju dozvolu izdaje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Gradnji se, dakle, ubuduće ovisno o vrsti i složenosti građevine (zgrade), može pristupiti na temelju rješenja o uvjetima građenja, potvrde glavnog projekta i građevinske dozvole. Pojednostavljenje postupaka povećat će ulogu i odgovornost ovlaštenih arhitekata i inženjera u postupcima izdavanja dozvola i drugih akata potrebnih za građenje i uporabu građevina.

Po čemu su specifični primeri Rijeke i Zadra, koje ste istakli na konferenciji?

Primjeri Rijeke i Zadra zgodni su zato što

industrijskim lokacijama.”

Da li je potrebno puno ulaganja da bi se od starog napravilo novo? “Jeste, ali za gradove koji se razvijaju i uvećavaju, braunfield investicije ne predstavljaju problem, već šansu. Na primer, ako želite da unapredite sportski sistem, upotrebićete napuštene lokacije da biste smestili saobraćajnu petlju. Važnije od novca je imati dobar tim, jer novac je lako

je u tim gradovima inicijativa djelomično krenula odozdo, zapravo poklopile su se politička volja i želja i vizija zajednice. U Rijeci smo imali vojarnu na Trstatu i razmišljalo se na koji je način prenamjeniti; odlučeno je da bude sveučilište koje bi obuhvatalo i sveučilišnu bolnicu radi smanjivanja troškova poslovanja (trenutno je raspršena po gradu) i fakultete. Prva faza izgradnje kampusa predviđa podizanje objekata studentskog smeštaja i prehrane te Društveno-kulturnog centra. Vrednost te prve faze izgradnje iznosila bi 490 milijuna kuna pribavljenih iz kredita, a trebala bi biti gotova 2011. godine. Slično je i sa Zadrom – budući da se vojarna nalazila u centru grada inicijativa je krenula odozdo. To je vrijedna zemlja, a grad Zadar bavi se turizmom i izuzetno je bitno da taj deo bude uklopljen u strukturu grada. Predloženo je da to bude sveučilište, sportska dvorana i zatvoreno plivalište, koji će moći da koriste i građani Zadra.

Ove dve inicijative su dobre i mislim da takvo što treba poticati. S druge strane, u tim gradovima politička struktura je stabilna i pomoć sa nacionalne razine postoji – u Rijeci postoji sporazum između grada i Vlade Republike Hrvatske od 2003. godine na osnovu kojeg je braunfield lokacija pripala gradu (prije toga pripadala je Ministarstvu obrane). Bivši gradonačelnik Zadra, Božidar Kalmeta, trenutno na funkciji ministra za more, turizam, razvoj i promet, usmerio je dosta političke volje i snage da se Zadar izdigne i postigne snažan ekonomski rast. U međuvremenu napravljen je autoput koji je dosta pomogao Zadru da se poveže sa Zagrebom.”

Ima li braunfilda u Zagrebu?

Na području grada Zagreba takođe ima braunfilda, i mogu reći da se u poslednjih nekoliko godina dio tih lokacija prenamjenio u komercijalne ili stambene prostore. Neke su se prenamjenile i u prostore zelenih površina i parkova što je uticalo na povećanje cijena nekretnina u okruženju, ali i na kvalitetu življenja u tim dijelovima grada. To su bilenapuštene industrijski kompleksi, stare napuštene zgrade, a ima još velikih projekata koji se pokreću. ×

Biljana Vasić

a u nekim slučajevima predstavlja opasnost po okolinu.” Naveo je primer Notingema koji je bio poznat po izradi tekstila, proizvodnji cigareta i bicikala. “I dalje proizvodimo bicikle, ne pravimo ni tekstil ni cigarete, ali smo napravili napredak u obrazovanju – imamo dva univeziteteta i nekoliko koledža – maloprodaji i finansijskim uslugama. U Notingemu imamo dve velike kreditne kompanije smeštene na bivšim

potrošiti pogotovo ako nemate prave ljude za posao. Braunfield lokacije možete iskoristiti za biznis, stanovanje, parkove i kulturu. U Engleskoj su mnoge takve lokacije pretvorene u muzeje, galerije, koncertne holove, a ponekad su arhitektonska rešenja fascinantna. Videli smo kasarne pretvorene u biznis parkove ili objekte za stanovanje, stare vojne aerodrome u civilne...”, kaže profesor Natanejl. ×

POSLOVNE BANKE

Šta je garancija otplate kredita

Ako imamo u vidu da je obezbeđivanje sredstava kredita jedan od aksioma bankarskog poslovanja koji postoji oduvek i svuda, uključujući i Srbiju, situacija nezadovoljene tražnje postojaći sve dok su lokalne samouprave u nemogućnosti da garantuju za otplatu kredita svojim prihodima i imovinom

Piše: Mr Slađana Sredojević

Govoreći o ulozi poslovnih banaka u kreditiranju investicionih projekata lokalne samouprave u Srbiji danas, neophodno je osvrnuti se na odnos ponude i tražnje finansijskih sredstava u Srbiji namenjenih investicionim potrebama, sa posebnim akcentom na ponudu sredstava kao procesa sa kretanjem u periodu od 2000. godine do danas.

Na samom početku reformskih procesa, suočili smo se sa situacijom u kojoj su potrebe za finansiranjem projekata infrastrukture na lokalnom nivou (vodovod, putna infrastruktura) kao preduslova njihovog daljeg razvoja, postale urgentne u isto vreme kada se pojavljuju neodložne i velike potrebe za finansiranjem razvoja infrastrukture na nacionalnom nivou (putna i železnička infrastruktura, elektroenergetski sistem, avio-saobraćaj).

Enormne potrebe za finansiranjem urgentnih potreba, projekata rekonstrukcije ali i razvojnih projekata, stvorile su veliku tražnju koja se usled dugogodišnjeg nepostojanja domaće akumulacije, štednje i investicija nije mogla zadovoljiti.

Ponuda finansijskih sredstava je dolazila isključivo iz stranih javnih izvora, pre svega kredita međunarodnih finansijskih institucija, vlada drugih zemalja i donacija. Usled ovakvog načina finansiranja, ubrzo su se pojavila i ograničenja na nacionalnom nivou za daljim zaduživanjem, jer su svi krediti međunarodnih finansijskih institucija morali biti obezbeđeni garancijama savezne države i kontragarancijama Republike Srbije. Na nacionalnom nivou, ograničenja su postavljena u cilju obezbeđenja makroekonomske stabilnosti i politike upravljanja javnim dugom zemlje.

U ovom periodu je izvršeno ozdravljenje bankarskog sektora u Srbiji, što je dovelo do pojave snažnih banaka i na taj način su i izvori privatnog sektora našli svoje mesto u ponudi

finansijskih sredstava na našem tržištu. Takođe, regulisan je i pravni okvir u zemlji, koji pozitivno doprinosi okruženju u kojem se odnosi ponude i tražnje odvijaju. Napomenimo samo neke od važnih sistemskih zakona kojima je regulisano finansiranje projekata lokalne samouprave: Zakon o lokalnoj samoupravi, Zakon o finansiranju lokalne samouprave, Zakon o budžetskom sistemu, Zakon o javnom dugu, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o koncesijama.

Uporedivši stanje sa početka reformskih procesa i danas, neophodno je konstatovati da je dosta toga poboljšano u odnosu ponude i tražnje za sredstvima namenjenim finansiranju infrastrukturnih projekata na nacionalnom nivou i nivou lokalne samouprave, kao i u okruženju koje reguliše ovakvo finansiranje.

ODNOS BANAKA I LOKALNE SAMOUPRAVE: Nesumnjivo je da su potrebe za finansiranjem na lokalnom nivou tek malim delom zadovoljene i da su one i dalje veoma velike. Ponuda finansijskih sredstava, kao i mehanizmi i inovacije koje bankarski sektor Srbije može da ponudi na tržištu danas, nesumnjivo su u stanju da volumenom i kvalitetom zadovolje investicione potrebe lokalnih samouprava. Potencijal koji bankarski sektor ima čak daleko prevazilazi stepen u kojem su banke danas u mogućnosti da finansiraju investicione potrebe lokalnih samouprava. Imajući u vidu da je obezbeđivanje sredstava kredita jedan od aksioma bankarskog poslovanja koji postoji oduvek i svuda, uključujući i Srbiju, takva situacija nezadovoljene tražnje će postojati sve dok su lokalne samo-

MEĐUETNIČKA TOLERANCIJA: PHILIA

Mešoviti gradovi

Asocijacija multietničkih gradova PHILIA nastala je iz Igmanske inicijative, pokreta nevladinih organizacija zemalja Dejtonskog sporazuma usmerenog na bržu normalizaciju odnosa između zaraćenih naroda bivše Jugoslavije

Asocijacija multietničkih gradova jugoistočne Evrope PHILIA osnovana je 2005. godine na Osnivačkoj skupštini u Zagrebu i broji preko 50 gradova i 70 NVO, iz devet država regiona jugoistočne Evrope: Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Mađarske, BJR Makedonije, Crne Gore, Rumunije i Srbije, a članice mogu imati status stalne (osnivači) i pridružene. Ovom regionalnom asocijacijom koordinira i administrira generalni sekretarijat koji se nalazi u Novom Sadu.

Asocijacija multietničkih gradova PHILIA nastala je iz Igmanske inicijative, pokreta nevladinih organizacija zemalja Dejtonskog sporazuma usmerenog na bržu normalizaciju odnosa između Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije i to iz mikroprojekta "Saradnja gradova na osnovama Sporazuma o međuetničkoj toleranciji".

Prvi trougao saradnje gradova koji je stvoren na osnovama Sporazuma o međuetničkoj toleranciji je bio Tuzla-Osijek-Novi Sad, koji je za više od pet godina postojanja dao izvanred-

ne rezultate u povezivanju subjekata iz oblasti privrede, kulture, informisanja i sporta iz tri grada.

SAMONIKLA MREŽA: Osnivanje i temelji asocijacije razlikuju se od standardnih mreža gradova po više osnova. Kao prvo, Asocijacija je specifična po tome što je samonikla mreža rezultat inicijative odozdo. Druga njena specifičnost je sam model saradnje unutar koje su partneri gradske uprave i po jedna ili nekoliko lokalnih nevladinih organizacija. Program PHILIA je Sporazum o međuetničkoj toleranciji, dokument koji mora biti ratifikovan od zvaničnih opštinskih i organa NVO-a.

Uspeh asocijacije je što je oko ideje međuetničke tolerancije uspela da okupi toliki broj gradova i nevladinih regiona – u članstvu Asocijacije su skoro svi glavni gradovi, regionalni centri i drugi gradovi. Međusobna saradnja i razmenu iskustava u okviru Asocijacije predstavlja svojevrsnu diplomatiju gradova,

uprave kao klijenti banaka u nemogućnosti da garantuju za otplatu kredita svojim prihodima i imovinom. Pored toga, upravljanje rizicima i njihovo pokriće je veoma važan imperativ i ima visok prioritet u obimnoj zakonskoj regulativi koju su banke obavezne da primenjuju i stoga je nerealno za očekivati da su banke u mogućnosti da ponude sredstva pod povoljnim uslovima, ukoliko rizici kojima se ona tim plasmanom izlaže nisu adekvatno mereni i pokriveni.

ŠTA DALJE: Imajući u vidu veoma velike razlike u nivou razvijenosti između opština i okruga u Srbiji, kao i tempa produbljivanja tih razlika, može se očekivati da će potrebe i tražnja za finansiranjem vremenom i narastati. Iskustva razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, pokazuju da je finansiranje investicionih potreba lokalne samouprave veoma složen mehanizam koji zahteva angažovanje velikog broja stakholdera. Ne postoji razlog da se odabere samo jedan instrument kao jedini i pravi put ka finansiranju potreba lokalne samouprave. Mnoge zemlje primenjuju model u kojem se lokalna samouprava zadužuje na duži rok kod poslovnih banaka, ali i ima mogućnost emitovanja obveznica.

Prevagu u stepenu značaja ipak dobijaju impulsi koji osnažuju lokalna tržišta obveznica, kao i finansijska tržišta u celini. Javno praćenje i obelodanjivanje, koji su preduslov efikasnog funkcionisanja tržišta obveznica su u konzistentnosti sa zahtevima za transparentnim poslovanjem svih javnih finansijskih transakcija. Čak i ako lokalne samouprave nastave samo sa kreditima poslovnih banaka ili drugih

finansijskih posrednika, emitovanje obveznica od strane banaka će pogodovati bankama i finansijskim posrednicima omogućavajući im da uvećaju sopstveni kapital i plasiraju ga za dalje kreditiranje. Emitovanje i trgovina obveznicama stimulatивно bi delovala na prisustvo i ostalih institucionalnih i neinstitucionalnih investitora (penzioni fondovi, osiguravajuće kuće, investicioni i uzajamni fondovi), a time i na razvoj finansijskih tržišta u celini. To je pravac u kojem se kreću najuspešniji finansijski posrednici.

Finansijska edukacija je neophodna, kao preduslov ovakvog pravca kretanja, a u ovom slučaju naročito iz oblasti javnih finansija, korporativnog finansiranja, projektnog finansiranja.

REZIME: Ponuda finansijskih sredstava, mehanizmi, ekeprtiza i inovacije koje bankarski sektor Srbije može da ponudi na tržištu, nesumnjivo će biti u stanju da volumenom, kvalitetom i vremenskim horizontom plasmana svojih proizvoda odgovori investicionim potrebama lokalnih samouprava. Da bi se potencijal bankarskog sektora u punoj meri angažovao, neophodno je prethodno regulisati imovinsko/svojsinske odnose na nivou lokalnih samouprava, na način da one budu u mogućnosti da kao klijenti adekvatno garantuju imovinom i prihodima kojima raspolažu.

Takođe, neophodno je prisustvo ostalih instrumenata finansiranja, pre svega obveznica koje bi obostrano omogućile dalji razvoj finansijskih tržišta.

S obzirom na to da je pravno regulisanje ovih pitanja u nadležnosti institucija koje su

izvan bankarskog sektora, Udruženje banaka Srbije (UBS) u datim okolnostima daje doprinos daljem širenju mogućnosti za finansiranje potreba lokalnih samouprava.

UBS učestvuje na okruglim stolovima čija je tema kreditiranje lokalne samouprave, i biće spremno da se pridruži svakoj inicijativi koja se na ovu temu organizuje, kao i da saraduje sa partnerima po ovom pitanju. UBS daje doprinos razvoju finansijskih tržišta, preko projekta razvoja osam međubankarskih tržišta, od kojih su četiri već u funkciji.

Udruženje poslovnih banaka Srbije priprema se za model privatno-javnog finansiranja (PPP) u Srbiji, i potencijalni angažman banaka u njemu. Privatni sektor na lokalnom nivou u Srbiji motivisan je i dovoljno fleksibilan da se uključi u ovaj složen oblik projektnog finansiranja.

U udruženju poslovnih banaka Srbije biće održan trodnevni seminar o projektnom finansiranju od 12. do 14. novembra, koji će voditi ekspert Evropske investicione banke. Ovom prilikom vam upućujemo poziv za seminar, a sve dodatne informacije mogu se pronaći na internet stranici UBS-a (www.ubs-asb.com). Upućujemo i predlog da se u cilju konstantne komunikacije i koordinacije na temu kreditiranja lokalne samouprave, uspostavi radna grupa koja bi se sastajala u UBS-u i čiji bi cilj bio bolje razumevanje ove problematike na relaciji banaka i lokalnih samouprava, sa aspekta njihovih stavova, ograničenja, potreba i mogućnosti. ×

Autorka je savetnik za međunarodnu saradnju, finansijska tržišta i edukaciju Udruženja banaka Srbije

koja doprinosi poboljšanju opšte atmosfere i obnovi razumevanja i poverenja u regionu jugoistočne Evrope.

Aktivnosti asocijacije sprovode se u tri pravca, u zavisnosti gde se realizuju i ko ih inicira. Polja delovanja delimo na ona koja inicira na terenu generalni sekretarijat, ona koja iniciraju članice asocijacije opštine i partnerske NVO-a kroz program malih grantova, i aktivnosti koje se dešavaju u samom generalnom sekretarijatu. Suštinu aktivnosti Asocijacije predstavlja skupovi na kojima se razmenjuju iskustva u raznim oblastima funkcionisanja gradova i opština, seminari, treninzi, izdavanje stručne literature, kao i drugi vidovi aktivnosti koje iniciraju same članice. PHILIA takođe sprovodi različita istraživanja čiji su rezultati dostupni široj javnosti, a koja se tiču položaja manjinskih zajednica, decentralizacije, reforme lokalne samouprave u različitim segmentima, regionalizaciji, itd.

PHILIA povremeno organizuje tematske konferencije od značaja za određenu lokalnu sredinu, ili region, gde su glavni akteri članice Asocijacije, u već postojećim trouglovima i krugovima saradnje. Tako, na primer, između ostalih, navešćemo neke nedavno održane skupove "Lokalna demokratija, međuetnički odnosi i ekonomska prekogranična saradnja" u Temišvaru i "Reforme upravljanja i saradnja glavnih gradova u jugoistočnoj Evropi" u Beogradu. Cilj ove poslednje konferencije u Beogradu bio je okupljanje gradonačelnika glavnih gradova JI Evrope i razmena iskustava u reformi rada gradskih uprava, definisanje odnosa javnog i privatnog sektora na novim osnovama.

Kao regionalna asocijacija koja okuplja eksperte iz različitih oblasti i poseduje veliko iskustvo u radu sa lokalnim upravama kao i prekograničnim regionima, PHILIA može imati i važnu konsultantsku ulogu. Od 2006. godine

realizuju se programi razmene iskustava i znanja i jačanje kapaciteta predstavnika centralnih i lokalnih vlasti, predstavnika nevladinog sektora i međunarodnih institucija u regionu centralne Azije, u Kirgistanu i Tadžikistanu.

U skladu sa svojim programskim planovima, PHILIA planira da krajem 2007. godine realizuje tematsku konferenciju "Evroregionalizacija u jugoistočnoj Evropi", koja će se održati u Novom Sadu, organizuje treninge za zaposlene u javnim upravama i nastavi sa promocijom PHILIA i Sporazuma o međuetničkoj toleranciji na tribinama u drugim gradovima regiona. PHILIA će nastaviti da lobira kod fondacija i međunarodnih finansijskih institucija za veću finansijsku podršku svojim članicama u implementaciji različitih programa bitnih za unapređenje tih sredina. Za detaljnije informacije posetite internet prezentaciju www.amcsee.org. ×

Radimir Šovljanski

Mreže i asocijacije lokalnih vlasti

Lokalne samouprave put ka razvoju i ispunjavanju svojih zadataka ostvaruju, između ostalog, kroz saradnju sa međunarodnim organizacijama koje svojom misijom i delovanjem zastupaju i realizuju ciljeve i interese lokalnih vlasti. Ove organizacije pružaju veliku podršku lokalnim vlastima u procesu evropskih integracija, uglavnom kroz razne programe i ekspertsku pomoć

Savet Evrope je najstarija panevropska politička organizacija nastala 1949. godine kao prvi pokušaj organizovanja evropskih država nakon Drugog svetskog rata sa ciljem sprečavanja budućih sukoba na teritoriji Evrope. Članice Saveta Evrope, koji za ciljeve ima unapređenje stanja ljudskih prava, parlamentarne demokratije i vladavine prava i promociju zajedničkih vrednosti u Evropi, jesu sve evropske države (njih 49) osim Belorusije. Srbija ima svoje predstavnike u ovoj instituciji od 2003. godine.

U okviru Saveta Evrope je 1957. godine formirana Konferencija lokalnih vlasti Evrope, koja je 1994. prerasla u Kongres lokalnih i regionalnih vlasti (Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe – CLRAE), a koji čine dva doma: Dom lokalnih i Dom regionalnih vlasti. Kongres ima dva plenarna zasedanja u proleće i jesen, a period između proleća i jeseni je obeležen aktivnostima većeg broja komiteta: institucionalni komitet, komitet za kulturu i obrazovanje, za socijalnu koheziju i za održivi razvoj.

Uloga Kongresa:

- predstavlja forum na kome izabrani predstavnici lokalnih i regionalnih vlasti razmatraju svoje zajedničke probleme;
- savetuje Komitet ministara (najbitnije telo u Savetu Evrope) i Parlamentarnu skupštinu Saveta Evrope po svim aspektima lokalne i regionalne uprave;
- saraduje sa svim organizacijama koje predstavljaju lokalne vlasti;
- organizuje konferencije radi razmatranja pitanja od značaja za lokalne i regionalne vlasti;
- pruža pomoć državam članicama u praktičnim aspektima njihovih reformi ka uspostavljanju istinske lokalne i regionalne samouprave.

Danas je Kongres usmeren ka podršci zemljama u tranziciji u reformi sistema lokalne samouprave i decentralizacije, ka podršci učešću lokalnih vlasti u lokalnoj i regionalnoj

demokratiji, kao i u oblikovanju raznih aspekata evropske politike. Kongres, pored toga, stavlja akcenat na podsticanje prekogranične saradnje i osnivanje evroregiona i posmatranje lokalnih i regionalnih izbora.

Najbitniji rezultat rada Kongresa jeste *Evropska povelja o lokalnoj samoupravi*, koja je na snagu stupila 1. septembra 1988. godine. Srbija je ovu povelju potpisala 24. juna 2005. godine, a ratifikovala je 23. jula 2007. godine. Potpisnice ove povelje se obavezuju da će primenjivati osnovne principe koji garantuju političku, upravnu i finansijsku nezavisnost lokalnih vlasti u domenu koji se nalazi u njihovoj nadležnosti, kao i da će ovi principi biti uključeni u domaće zakonodavstvo i, ukoliko je moguće, u Ustav. Od značaja za lokalnu samoupravu je i *Evropska okvirna konvencija o prekograničnoj saradnji između teritorijalnih/regionalnih zajednica ili vlasti*, gde je osnovni cilj podsticanje zaključenja prekograničnih sporazuma između lokalnih i regionalnih vlasti u okviru njihove nadležnosti. Ovi sporazumi mogu biti fokusirani na oblast zaštite životne sredine, unapređenje javnih službi i mogu predvideti stvaranje prekograničnih udruženja lokalnih vlasti. Konvencija je posle potpisivanja 1980. godine stupila na snagu 22. decembra 1981. godine, a potpisnice se obavezuju da će se aktivirati na uklanjanju prepreka prekograničnoj saradnji i omogućiti lokalnim vlastima iste pogodnosti koje su zastupljene kod sličnog oblika saradnje sa drugim lokalnim ili regionalnim vlastima u matičnoj državi.

Kongres je osnovao i dve značajne organizacije: NALAS i ALDA, čije su aktivnosti usmerene na unapređenje lokalne demokratije u regionu Jugoistočne Evrope. **Mreža nacionalnih asocijacija lokalnih vlasti zemalja jugoistočne Evrope (Network of Associations of Local Authorities of South East Europe)** – NALAS osnovana je od strane asocijacija lokalnih vlasti zemalja jugoistočne Evrope sa

ciljem pružanja usluga lokalnim vlastima. Na plenarnom zasedanju Kongresa 2001. godine usvojena je Rezolucija 111 koja ističe neophodnost osnivanja asocijacija lokalnih vlasti zemalja jugoistočne Evrope i značaj NALAS-a za razvoj lokalne demokratije u ovom regionu. Sekretarijat Mreže je u Skoplju, a aktivnosti NALAS-a pored Saveta Evrope finansijski podržavaju SDC, GTZ i OSI. Članovi NALAS-a su 12 asocijacija iz devet zemalja regiona: Stalna konferencija gradova i opština, Asocijacija opština i gradova Federacije BiH, Asocijacija gradova i opština Republike Srpske, Albanska asocijacija opština, Nacionalna asocijacija opština Republike Bugarske, Zajednica opština Crne Gore, Asocijacija opština Kosova, Asocijacija gradonačelnika i lokalnih zajednica Republike Moldavije, Nacionalna liga asocijacija gradonačelnika Moldavije, Rumunska federacija lokalnih vlasti, Asocijacija gradova i opština Slovenije i Asocijacija jedinica lokalne samouprave Republike Makedonije. Osnovni zadatak NALAS-a u narednom periodu biće rad na zajedničkim projektima posvećenim razvoju lokalne samouprave u regionu.

Asocijacija agencija lokalne demokratije (Association of Local Democracy Agencies) – ALDA osnovana je 1999. godine kako bi koordinirala rad mreže agencija lokalne demokratije (ALDA) na prostorima zapadnog Balkana koja postoji još od 1993. godine. Aktivnosti agencija se odnose na podršku lokalnim institucijama kroz obuke i druge informativne usluge, promovisanje međukulturnog dijaloga i ljudskih prava i razvoj civilnog društva. ALDA koordinira saradnju između deset agencija lokalne demokratije u četiri zemlje bivše Jugoslavije i preko 80 članova (gradova, regiona i nevladinih organizacija) i predstavlja jednog od najvažnijih aktera u promovisanju demokratske jugoistočne Evrope. Ova asocijacija je uspostavila čvrstu saradnju sa mnogim međunarodnim organizacijama među kojima su i NALAS, Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) i Ujedinjene nacije – naročito Komesarijat za izbeglice.

Evropska mreža organizacija koje pružaju obuku u oblasti lokalnih i regionalnih vlasti (European Network of Training Organisations for Local and Regional authorities) – ENTO je nevladina organizacija sa statusom posmatrača u Kongresu, čije su aktivnosti usmerene ka dostizanju kvalitetnijih standarda u državnim administracijama u Evropi. Osnovana je u okviru Saveta Evrope 1994. godine.

Centar za ekspertsku podršku reformama lokalne samouprave formiran je od strane Saveta

Evrope kao sektor za pružanje podrške lokalnim vlastima u dostizanju dobro organizovane i efikasne lokalne samouprave. Glavne funkcije centra su jačanje lokalne samouprave putem programa podizanja kapaciteta, predstavljanje inovativnih programa i stručnosti i jačanje komunikacija i rad sa partnerskim organizacijama.

Zvanična prezentacija Saveta Evrope se može naći na veb sajtu: www.coe.int, a više o aktivnostima u Srbiji na: <http://www.coe.org.yu>.

Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) je, kao jedna od organizacija sa najvećim brojem zemalja članica (56 zemalja iz Evrope, srednje Azije i Severne Amerike), koncentrisana na rešavanje pitanja u oblasti bezbednosti, što podrazumeva kontrolu naružanja, preventivnu diplomatiju, izgradnju mera za podizanje poverenja i bezbednosti, ljudska prava, demokratizaciju, praćenje izbora i očuvanje ekološke i ekonomske bezbednosti. OEBS ima za zadatak preventivno uočavanje, sprečavanje kriznih situacija i na kraju kontrolu postkonfliktne atmosfere na teritoriji gde je angažovan. Krajem 2000. godine je formirana Misija OEBS-a u Srbiji sa ciljem pružanja podrške svim nivoima vlasti, pojedinci i organizacijama, sa akcentom na pružanje

okupljaju jednu ili više asocijacija predstavnika raznih kategorija lokalnih vlasti kao i same lokalne vlasti kao članice nacionalne sekcije. Više od 100.000 lokalnih i regionalnih vlasti širom Evrope su u CEMR-u predstavljene kroz 42 velike nacionalne asocijacije iz 29 evropskih zemalja. Ova najreprezentativnija asocijacija lokalnih i regionalnih vlasti osnovana je 1951. godine u Ženevi kao Savet evropskih opština, da bi današnje ime dobila 1984. godine.

Najbitniji organ CEMR-a je Skupština delegata, koja bira predstavnike u Političkom komitetu, kao i predsednika, potpredsednike, generalnog sekretara i članove Izvršnog biroa. Sva statutarna tela unutar CEMR-a imaju za zadatak predstavljanje lokalnih vlasti pred zvaničnim evropskim institucijama i definisanje aktivnosti koje će se realizovati na nacionalnom i evropskom nivou. Na nacionalnom nivou, nacionalne sekcije organizuju dijaloge sa centralnom vlašću, najčešće po ugledu na druge evropske zemlje i vode računa o tome da vlada njihovih zemalja poštuje Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi Saveta Evrope. Na evropskom nivou, CEMR je orijentisan na pružanje podrške bratimljenju između dve ili više lokalnih evropskih zajednica, na podsticanje međunarodne i međuregio-

unije sa populacijom od preko 250.000 stanovnika, 2. pridruženo članstvo – za glavne gradove zemalja koje nisu članice Evropske unije sa populacijom većom od 250.000 stanovnika, 3. pridruženo partnerstvo – za gradove i organizacije koje ne ispunjavaju uslove za punopravno članstvo, ali u određenim kategorijama učestvuju u aktivnostima foruma mreže i 4. pridruženo poslovno partnerstvo – za privatne kompanije koje su u skladu sa svojim aktivnostima uključene u aktivnosti mreže. Niš i Novi Sad su jedini gradovi u Srbiji sa statusom pridruženih članova EUROCITIES mreže. O aktivnostima mreže možete se informisati na veb sajtu: www.eurocities.org.

Centralnoevropska inicijativa – CEI formirana je 1989. godine potpisivanjem sporazuma u Budimpešti između Italije, Mađarske, Austrije i tadašnje Jugoslavije u cilju stvaranja međuvladinog foruma na poljima ekonomske, političke i kulturne saradnje, i pružanja podrške zemljama centralne Evrope u procesu tranzicije i međusobnog povezivanja i u procesu priprema za pridruživanje Evropskoj uniji. Danas u radu CEI-ja učestvuju 18 zemalja članica: Albanija, Austrija, Belorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Češka,

pomoći u restrukturiranju policije i sadržaja. Pod vodstvom Kancelarije šefa Misije uz podršku odeljenja za administraciju, Misija radi na pet tematskih programa: sprovođenje zakona, vladavina prava/ljudska prava, mediji, demokratizacija, ekonomija i životna sredina.

Na lokalnom nivou OEBS-ov program pomoći opštinama ogleda se u organizovanju obuka za novoizabrane odbornike o ulozi skupština opština i samih odbornika u lokalnoj samoupravi, o zaštiti ljudskih i manjinskih prava u lokalnoj samoupravi, o odnosima prema medijima i etici u obavljanju javne funkcije. Stalna konferencija gradova i opština je u saradnji sa OEBS-om sprovela nekoliko većih projekata, među kojima i Program podrške skupštinama opština i Projekat unapređenja etničke jednakosti na lokalnom nivou. O aktivnostima OEBS-a u Srbiji možete se informisati na veb sajtu: www.osce.org/serbia.

Savet opština i regiona (Council of European Municipalities and Regions) – CEMR je federacija nacionalnih sekcija koje

nalne saradnje i na pomoć lokalnim i regionalnim vlastima u potrazi za donacijama u vezi sa programima EU-a.

Kako je pažnja CEMR-a sve više usmerena ka regionu zapadnog Balkana i organizaciji konferencija i skupova na temu saradnje opština i regija ovog dela Evrope, Stalna konferencija gradova i opština, koja je više godina bila pridruženi, a ove godine postala i punopravni član Saveta opština i regiona, i druge asocijacije lokalnih vlasti u jugoistočnoj Evropi dobijaju sve značajniju ulogu u skladu sa aktivnostima CEMR-a. Više informacija o organizaciji na: www.ccre.org.

Mreža glavnih evropskih gradova – metropola – EUROCITIES formirana je 1986. godine od strane gradonačelnika Barselone, Birmingema, Frankfurta, Milana, Liona i Roterdama, da bi do danas ova mreža povezivala preko 120 gradova iz više od 30 evropskih zemalja sa preko 100.000 stanovnika. Članstvo u ovoj mreži može biti: 1. punopravno članstvo – za glavne gradove zemalja Evropske

Mađarska, Italija, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Poljska, Rumunija, Srbija, Slovačka, Slovenija i Ukrajina. Aktivnosti ove organizacije se ispoljavaju kroz godišnje okupljanje premijera država članica sa paralelnim održavanjem ekonomskog foruma, kroz godišnje sastanke ministara inostranih poslova i ministara za ekonomska pitanja i kroz mesečne sastanke Komiteta nacionalnih koordinatora. Od velikog značaja su i aktivnosti 16 radnih grupa koje se sprovode u različitim oblastima. Jedna od najreprezentativnijih je radna grupa za međuregionalnu i prekograničnu saradnju. Ova radna grupa je osnovana 2001. godine u cilju pospešivanja dobrosusedskih odnosa i razmene iskustava zainteresovanih teritorijalnih jedinica. Takođe, CEI ima određena sredstva kojima podržava projekte saradnje među državama članicama. Više informacija o aktivnostima CEI-ja kao i pravilima apliciranja i raspoloživim sredstvima, možete naći na veb sajtu: www.ceinet.org.

×
(Preuzeto iz Vodiča za predstavnike jedinica lokalne samouprave "Ka Evropskoj uniji", Beograd, Stalna konferencija gradova i opština, 2007, www.skgo.org)

BRISSEL

Otvoreni dani 2007

U Briselu u od 8. do 11. oktobra 2007. održani Otvoreni dani na kojima je učestvovalo 5400 učesnika iz 212 regiona i gradova iz 33 zemlje. Ova manifestacija je postala jedinstvena platforma u Evropi za komunikaciju, diskusiju i umrežavanje

Na Otvorenim danima 2007. učestvovali su lokalni, regionalni, nacionalni i političari iz EU-a, kao i donosioci odluka, politički eksperti i predstavnici poslovnog sektora, banaka i organizacija civilnog društva. Skup pod nazivom "Doprinos regija i gradova razvoju i zapošljavanju" organizovali su Komitet regiona EU-a i Evropska komisija. Delegaciju iz Srbije činili su predstavnici opština Negotin, Sombor, Novi Beograd, Varvarin, grada Novog Sada i predstavnici Stalne konferencije gradova i opština.

Pored učešća u radionicama koje su organizovane na različite teme, naši predstavnici imali su prilike da se susretnu sa predstavnicima CEMR-a (The Council of European Municipalities and regions), kao i sa ambasadorom Roksandom Ninčić i drugim predstavnicima naše misije pri Evropskoj uniji, gde su dogovoreni konkretni budući koraci u saradnji.

Od 2003. godine kada su osnovani Otvoreni dani, ova manifestacija je postala jedinstvena platforma u Evropi za komunikaciju, diskusiju i umrežavanje između regija i učesnika u primeni regionalne i kohezione politike. Komitet regiona je, takođe, domaćin Kafea investitora. Kafe investitora okuplja javne i privatne partnere u sedam tematskih "sela", koja se bave oblastima prevoza, energije, životne sredine, edukacije, zdravlja, istraživanja i inovacija i finansijskog inženjeringa.

GLOBALIZACIJA, ZAGREVANJE I STARENJE: O pitanjima regionalnih politika u sferi izazova globalizacije, klimatskih promena i starenja stanovništva raspravljano je na završnom zasedanju Otvorenih dana 2007 – Evropske nedelje regija i gradova, održanom 11. oktobra.

Među govornicima na skupu bili su i dobitnik Nobelove nagrade A. Majkl Spens, predsednik Evropskog parlamenta Hans-Gert Potering, portugalski državni sekretar za regionalni razvoj Rui Nunjo Baleiras, predsednik Komiteta regiona Majkl Delabar i komesar za regionalnu politiku Danuta Hibner.

Na završnoj sednici predstavljeni su zaključci o najvažnijim pitanjima o kojima je

raspravljano.

Regionalna politika EU-a i globalna konkurentnost

Slobodan protok robe, ljudi, kapitala i usluga je od suštinskog značaja za stvaranje konkurentnosti u okviru Evrope i širom sveta, ali dok je migracija ljudi širom Evrope neophodna za njen razvoj i integraciju u globalnu ekonomiju, to dovodi do nejednakosti kojima vlade i međunarodna tela moraju da upravljaju. Regionalna politika može da pomogne izgrađujući podjednake šanse kroz transfer sredstava i razmenu znanja u oblasti upravljanja slabije razvijenim regijama. Ljudi prihvataju činjenicu da mogu postojati izvesne nejednakosti pod uslovom da postoje i jednake mogućnosti za sve.

Infrastrukturne investicije ili migracije koje je nemoguće kontrolisati

Javne investicije u infrastrukturu rastu, kao i obezbeđivanje novih radnih mesta. Ali su, takođe, neophodne i regionalne investicije radi podsticanja lokalne ekonomske produktivnosti, s tim što bi moglo doći do migracija kojima je nemoguće upravljati, kao i ekstremnog rasta urbanizacije.

Klimatske promene – Globalno zagrevanje je glavni izazov za globalno upravljanje. Imajući u vidu efekat staklene bašte i smanjenje emisija gasova u sledećih 25 godina, ključni igrači su EU, Severna Amerika, Japan, Kina i Rusija.

Starenje stanovništva – Trenutni sistemi penzija su realni, ali kako bi se adekvatno rešio problem starenja stanovništva migracije bi predstavljale loše rešenje ovog problema.

Znanje je globalno javno dobro – Ništa u Evropi nije tako značajno kao investiranje u obrazovanje kao pokretača razvoja. Razmena znanja u EU-u u oblastima upravljanja je veoma stimulaturna i mogla bi se pokazati uspešnom u Indiji i Kini.

Solidarnost – Predsednik Evropskog par-

PREDSTAVNICI SKGO SA AMBASADARKOM ROKSANDOM NINČIĆ

lamenta naglasio je potrebu za solidarnošću širom EU-a. "Finansiranje je veoma važno, ali ono što je suštinsko jeste ono što ljudi rade. Finansiranje regionalne politike mora se sprovesti i u novijim zemljama članicama kao što je to bilo u Španiji i Portugalu, čak i ako to podrazumeva priznanje da nekim regijama ne treba toliko novca kao što je to bilo pre." Takođe je istaknuta i potreba za solidarnošću u ostalim oblastima, na primer sa Poljskom u oblasti energetske politike, uz napomenu da sudbina solidarnosti zavisi od država članica koje potpišu sporazum o reformi koji će učiniti EP punopravnim partnerom u kreiranju okvira za zakonodavstvo zasnovano na zajedničkim odlukama sa Svetom.

Države treba da sarađuju sa regijama – Samo zbog toga što postoji jaka veza između EU-a i njenih regija, to ne oslobađa države članice od adekvatne saradnje sa regijama – svi moraju da vuku zajedno u istom smeru. Primećeno je da lokalne i regionalne vlasti polako postaju nestrpljive kada je u pitanju neaktivnost njihovih javnih partnera, naročito nacionalnih vlasti koje tek treba da se uključe u primenu Lisabonske strategije za razvoj i zapošljavanje.

Na završnoj diskusiji identifikovana su tri prioriteta za regione i gradove: potreba da se

otvaraju nova radna mesta, privuče više investicija i gradi bolja infrastruktura radi privlačne investicija. Takođe se apeluje da regionalna politika bude aktuelna i u drugim oblastima u EU-u, i da bi sledeći Otvoreni dani (6-9. oktobar 2009) trebalo da se bave i pitanjima iz oblasti energije i zdravstvene zaštite.

Partnerstvo – Zadaci kohezione politike moraju da se podele između nacionalnih, regionalnih i lokalnih nivoa zato što ekonomski uspeh zahteva saradnju, a strategije regionalnog razvoja ne mogu da budu definisane samo u sferi kapitala. Globalne promene se ubrzavaju, i regije i gradovi bi trebalo da potraže svoje interese na svetskom tržištu. Partnerstva treba da pređu tradicionalne granice da bi se izgradile skupine razvojnih mreža i grozdovi koji će mobilisati neistraženi potencijal. Pomak u regionalnoj politici fokusiran je od izgradnje infrastrukture do izgradnje konkurentnosti, što je takođe bilo primenjeno u ranijoj debati.

Otvoreni dani bili su prilika za lokalne i regionalne vlasti kako Srbije tako i drugih regiona da više nauče o iskustvima EU-a i stupe u kontakt sa svojim kolegama širom Evrope. Pripreme za naredni skup počinju početkom sledećeg proleća, i očekuje se mnogo više učesnika iz Srbije i regiona na Otvorenim danima 2008. ×

MEĐUNARODNO PRIZNANJE SKGO

Punopravno članstvo SKGO-a u CEMR-u

Krajem septembra 2007. godine predsednik Saveta evropskih opština i regiona uputio je poziv Stalnoj konferenciji gradova i opština za punopravno članstvo u ovoj evropskoj organizaciji. Na XI sednici Predsedništva, održanoj 2. oktobra 2007, članovi su obavestili o ovom pozivu, i složili su se da predlog za promenu statusa u ovoj organizaciji bude prihvaćen (Stalna konferencija ima status pridruženog člana u Savetu evropskih opština i regiona i veoma aktivno učestvuje u radu organizacije).

Savet evropskih opština i regiona (CEMR) upoznat je sa načelnim prihvatanjem predloga od strane naše asocijacije. Kako je statutom SKGO-a definisano da se odluke o članstvu u međunarodnim organizacijama i mrežama mogu donositi samo na Generalnoj skupštini, zvanična odluka o punopravnom članstvu biće upućena neposredno nakon održavanja Skupštine SKGO-a u decembru ove godine. ×

STUDIJSKE POSETE

Naj-opštine u Engleskoj

Jedna od specifičnosti opština u Velikoj Britaniji je ta što svaka opština ima Komisiju za ispitivanje odluka koje opština donosi, tj. da li je njihovo donošenje svrsishodno i u skladu sa potrebama građana

Predstavnici opština i gradova proglašeni najboljim primerima iz prakse lokalne samouprave u 2007. godini učestvovali su u studijskoj poseti Velikoj Britaniji od 7. do 13. oktobra tekuće godine. Cilj studijske posete bio je upoznavanje predstavnika nagrađenih opština i gradova sa programom "Najbolja praksa", koji se u Velikoj Britaniji sprovodi već devet godina. S obzirom na to da će nagrađene opštine do kraja godine organizovati dane otvorenih vrata kada će pozvati sve zainteresovane gradove i opštine da se bliže upoznaju sa njihovim primerom najbolje prakse, Asocijacija lokalnih vlasti Velike Britanije je poslednjeg dana studijske posete organizovala radionicu na temu promocije najboljih primera iz prakse. Rezultat radionice je plan promocije primera najbolje prakse u Srbiji.

Program "Najbolja praksa" u Velikoj Britaniji predstavlja jednu od inicijativa Vlade Velike Britanije na unapređenju rada lokalnih vlasti i poboljšanju kvaliteta usluga koje lokalne vlasti pružaju građanima. Svake godine se definiše oko deset tema u okviru kojih se lokalne vlasti takmiče za status najboljeg primera. Nagradni fond iznosi milion funti, a sredstva obezbeđuju ministarstva nadležna za pojedinačne teme iz konkursa. Nagradu najboljeg primera odnose sve one opštine čiji primeri osvoje više od 70 bodova, a namenjen je promociji i prenošenju iskustava koje su stekle nagrađene opštine. Bodovanje primera sprovodi nezavisno telo stručnjaka i praktikanata u lokalnoj samoupravi. Ministarstvo za lokalnu samoupravu je nadležno za sprovođenje konkursa, a tehnička realizacija je poverena delu asocijacije lokalnih vlasti Velike Britanije koji se bavi pružanjem konsultantskih usluga lokalnim vlastima.

Tokom posete predstavnici nagrađenih opština Srbije imali su priliku da posete opštine Sadek i Lester, i upoznaju se sa organizacionom strukturom i radom opštinskih uprava. Jedna od specifičnosti strukture opština u Velikoj Britaniji je ta što svaka opština poseduje Komisiju za ispitivanje odluka koje opština donosi, tj. da li je njihovo donošenje svrsishodno i u skladu sa potrebama građana. S obzirom na veliki broj ljudi različitih nacionalnosti koje

PREDSTAVNICI OPŠTINE LAZAREVAC U LONDONU

žive u Velikoj Britaniji, opštine velike napore ulažu u povezivanje i uključivanje svih nacionalnosti u aktivnosti opština. Opština Lester je sprovela sistem elektronskog praćenja trošenja vode svih javnih institucija.

OPŠTINA LAZAREVAC U LONDONU: Kao predstavnik primera najbolje prakse u lokalnoj samoupravi za gradsku opštinu Lazarevac, Nada Žujović, zamenica predsedika opštine boravila je u radnoj poseti Londonu, prestolnici parlamentarizma, multikulturalnoj državi blagostanja.

Organizator posete iz Asocijacije lokalne vlasti Engleske i Velsa upoznali su goste sa sistemom vlasti u Ujedinjenom Kraljevstvu, načinom izbora primera najbolje prakse "The Beacon scheme excellence in Local government" i predstavili nagrađene projekte. Na radionicama su razmenjivana iskustva i predstavljani projekti iz Opštine Lazarevac. Kako londonska opština Sautvork priprema projekte za rešavanje nasilja među decom u školama, sa velikim interesovanjem prihvaćen je projekat iz Srbije "Povežimo zajednicu za zaustavljanje nasilja", nagrađeni projekat gradske opštine Lazarevac.

Termin "bikon (beacon) opština" u Engleskoj znači satisfakciju na svim nivoima, što u praksi obezbeđuje partnerstvo lokalne samouprave sa Ministarstvom i pruža mogućnosti za razvoj lokalne samouprave. Engleski "bikoni" i "najbolji" iz Srbije na kraju su se složili da se za unapređenje funkcionisanja lokalne samouprave važno preuzimanje primera najbolje prakse, izgradnja svesti građana o ulozi lokalnih vlasti u svakodnevnom životu i da je za decentralizaciju odlučujuća politika uticaja iz lokala, a ne politika kontrole iz centra. ×

Nada Žujović,
zamenica predsedika Opštine Lazarevac

AKTIVNOSTI SKGO

Pravni režim za imovinu

U okviru zajedničkog programa Saveta Evrope i Evropske agencije za rekonstrukciju "Jačanje lokalne samouprave u Srbiji", projekat "Jačanje institucionalnog okvira za lokalnu samoupravu" Saveta Evrope i SKGO-a, održan je treći sastanak Ekspertske grupe za razvoj novog pravnog režima za imovinu lokalne samouprave. Na sastanku su učestvovali predstavnici Ministarstva finansija, Republičkog geodetskog zavoda, Republičke direkcije za imovinu RS, Republičkog javnog pravobranilaštva, opština i gradova, Saveta Evrope, USAID programa za lokalni ekonomski razvoj, domaći i strani eksperti.

Ekspert Saveta Evrope Masimo Baldući predstavio je Smernice za prenos imovinskih prava lokalnoj samoupravi, nakon čega je usledila diskusija u cilju postizanja konsenzusa oko načela pomenutih smernica. Takođe se diskutovalo oko uloge članova Ekspertske grupe na predstojećoj konferenciji o imovini lokalne samouprave, koja će se održati 6. novembra 2007. godine. Članovi Ekspertske grupe su se generalno složili sa konceptom predstavljenim u navedenim Smernicama, s tim što je zaključeno da je potrebno precizirati pojedine delove. Takođe, predstoji politički dogovor oko osnovnih prin-

cipa zakona, koji će se postići na konferenciji o uspostavljanju svojinskih prava lokalne samouprave. Članovi su se složili da Ekspertsku grupu na konferenciji predstavljaju domaći eksperti, koji su izradili ekspertske analize.

Zdravstvo u rukama lokalnih vlasti

U okviru zajedničkog programa Saveta Evrope i Evropske agencije za rekonstrukciju "Jačanje lokalne samouprave u Srbiji" – projekat "Jačanje institucionalnog okvira za lokalnu samoupravu" Saveta Evrope i Stalne konferencije gradova i opština (SKGO) – održan je konstitutivni sastanak Radne grupe za izradu finansijskih aranžmana za prenos nadležnosti na lokalnu samoupravu u oblasti zdravstvene zaštite. Sastanku su prisustvovali predstavnici Ministarstva zdravlja, Ministarstva finansija, Tima potpredsednika Vlade RS za implementaciju Strategije za smanjenje siromaštva, Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, opština i gradova, EAR-a, Saveta Evrope, Svetske banke i SKGO-a. Tema sastanka je bilo imenovanje članova Radne grupe, utvrđivanje sastava i mandata.

Članovi Radne grupe usvojili su zaključke o mandatu radne grupe koji se odnose na neophodnost utvrđivanja kriterijuma za raspo-

delu sredstava na lokalnu samoupravu u oblasti primarne zdravstvene zaštite u vidu grafikonu. Dogovoreno je i da je potrebno uraditi minimalne standarde koje jedan dom zdravlja ima u pogledu opreme i klasifikacija, a da će Ministarstvo zdravlja Radnoj grupi dostaviti podzakonski akt koji se bavi standardima na nivou primarne zdravstvene zaštite. Takođe, potrebno je podići kapacitete lokalne samouprave u oblasti pisanja projekata za Ministarstvo zdravlja. U tom smislu, treninge bi mogao da organizuje i pomogne SKGO, a Ministarstvo zdravlja bi moglo da drži treninge. Koristiće se i aktivnosti i rezultati programa EAR za izgradnju kapaciteta top menadžmenta u primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj zdravstvenoj zaštiti, koji počinje u 2008. godini. Predloženo je da se osnuje i Radna grupa za izgradnju kapaciteta lokalne samouprave u oblasti primarne zdravstvene zaštite. Članovi Radne grupe složili su se da će u svom radu koristiti rezultate lokalnih strategija, koje obuhvataju i strategije razvoja zdravstvene zaštite, kao i podaci projekta DFID i norveške vlade.

Na sastanku je dogovoreno da će Ministarstvo zdravlja rukovoditi radom Radne grupe, a da će članica Radne grupe ispred Ministarstva zdravlja biti pomoćnica ministra Zorica Pavlović, koja će pripremati predloge koji će biti usvajani na Radnoj grupi. Pored

SPORAZUMI

Sprečavanje sukoba interesa

U četvrtak 25. oktobra 2007. godine, u prostorijama Stalne konferencije gradova i opština, potpisan je Sporazum o saradnji između Stalne konferencije gradova i opština i Republičkog odbora za sprečavanje sukoba interesa. Sporazum su potpisali, u ime SKGO-a predsednik predsedništva Željko Ožegović, u ime Republičkog odbora za rešavanje sukoba interesa predsednik Odbora, Milovan Dedijer. Cilj potpisivanja ovog sporazuma je efikasnija primena Zakona o sprečavanju sukoba interesa, poštovanja Etičkog kodeksa ponašanja lokalnih funkcionera i praćenje primene Etičkog kodeksa. Milovan Dedijer, predsednik Republičkog odbora o rešavanju sukoba interesa kaže da je saradnja sa SKGO-om postojala i pre potpisivanja sporazuma povodom edukacije funkcionera koji bi radili na primeni odredbi Etičkog kodeksa ponašanja lokalnih funkcionera. "Naš zakon je, u krajnjoj liniji, moralni kodeks, tako da velika sličnost postoji. Mi možemo mnogo da pomo-

gnemo SKGO-u s obzirom na sličnost materije i ciljeve kodeksa. Mi imamo stručno telo i savetnike koji tu materiju dobro poznaju, dok u lokalnim telima nema stručnih ljudi. Tu možemo mnogo da pomognemo." Dedijer smatra da je poštovanje normi iz kodeksa uslov za bavljenje politikom i da će efekti mera biti vidljivi na izborima – one koji ne poštuju kodeks građani će kazniti. "Sredstva informisanja mogu da pomognu u tome, jer smatram da rad ovih tela mora

da bude praćen u medijima. Primetio sam slabost medija pre prethodnih izbora. Smatrao sam da će veći broj medija tražiti od Republičkog odbora za rešavanje o sukobu interesa da iznesemo podatke o izricanju mera prema određenim političarima, kao i da će to stranke koristiti u kampanjama. Ali, to se nije desilo, a bilo je materijala." Dedijer je rekao da Odbor iznese oko 300 mišljenja godišnje, ali pravilo je da se mišljenje traži pre imenovanja nekog funkcionera

toga, Radna grupa će se proširiti domaćim i stranim ekspertima, sekretarom za zdravstvo Grada Beograda i predstavnicima kanadske CIDA.

Lokalni ekonomski razvoj

U prostorijama Stalne konferencije gradova i opština održan je okrugli sto na temu "Unapređenje uslova za lokalni ekonomski razvoj kroz prevazilaženje zakonskih prepreka". Okrugli sto organizovan je u okviru projekta "Prevazilaženje zakonskih prepreka za lokalni ekonomski razvoj u Srbiji", koji finansira LGI-OSI (Local Government Initiatives – Open Society Institute). Na okruglom stolu bile su predstavljene studije koje su obradile regionalna iskustva i iskustva u razvijenijim opštinama u Srbiji u korišćenju različitih instrumenata podrške lokalnom ekonomskom razvoju, kao i studija o potrebnim izmenama republičkih i lokalnih propisa u cilju stvaranja optimalnog okvira za lokalni ekonomski razvoj. Skup je otvorila Verica Kalanović, državna sekretarka za regionalni razvoj u Ministarstvu ekonomije i regionalnog razvoja, a na skupu su, pored predstavnika Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja, bili prisutni i predstavnici Ministarstva finansija, Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Ministarstva za zaštitu životne sredine, lokalnih samoupra-

va, predstavnici vodećih donatorskih institucija/organizacija/projekata koji su uključeni i podržavaju lokalni ekonomski razvoj.

Državna sekretarka Verica Kalanović naglasila je da je jedan od prioriteta Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja vođenje aktivne politike regionalnog razvoja i definisanje mehanizama za podsticanje ravnomernog regionalnog razvoja u cilju zaustavljanja negativnih trendova i smanjenja razlika u razvijenosti. Nakon donošenja Strategije regionalnog razvoja za period od 2007. do 2012. godine, sledeći planirani korak je donošenje Zakona o regionalnom razvoju u kome će biti određeni kriterijumi za razvrstavanje gradova i opština u četiri grupe po razvijenosti, a zatim za svaku grupu opština definisane posebne mere i aktivnosti aktivnih regionalnih politika u skladu sa praksom Evropske unije.

Predstavnici lokalnih samouprava istakli su nedostatak instrumenata za podsticanje lokalnog ekonomskog razvoja i potrebu da se izmenama Zakona o lokalnoj samoupravi, podsticanje privrednog razvoja i zapošljavanja definišu kao nadležnosti lokalnih samouprava. Kao poseban problem navedena je i nedovoljna saradnja sa centralnim vlastima i njihovim agencijama, nepostojanje imovine lokalnih samouprava i ograničene mogućnosti zaduživanja na finansijskom tržištu.

Upravljanje učinkom

U okviru programa "Jačanje lokalne samouprave u Srbiji" Evropske agencije za rekonstrukciju, Saveta Evrope i SKGO-a, započete su aktivnosti na projektu "Upravljanje učinkom". Prvi sastanak predstavnika pet francuskih gradova, stručnjaka Saveta Evrope, predstavnika Ambasade Republike Francuske i predstavnika SKGO-a održan je 3. oktobra 2007. godine u Strazburu.

Upravljanje učinkom je disciplina koju lokalne vlasti mogu primenivati kako bi poboljšale sopstvene rezultate, tj. odnos između kvaliteta i troškova, kao i transparentnosti usluga koje nude svojim građanima. Ciljevi projekta "Upravljanje učinkom" jesu podizanje svesti predstavnika pet francuskih i deset srpskih lokalnih vlasti o ulozi i značaju merenja i upravljanja učinkom na lokalnom nivou, kao i obuka o pristupu i tehnikama koje primenjuje Savet Evrope (bazirane na modelu Velike Britanije). Projekat traje do jula 2008. godine. Radni seminar predstavnika svih pilot opština, stručnjaka Saveta Evrope i predstavnika SKGO-a će se održati 7. i 8. novembra u Beogradu, sa ciljem da se postigne dogovor o metodologiji i vremenskom rasporedu sprovođenja projekta "Upravljanje učinkom" na lokalnom nivou u odabranim pilot-opštinama. ×

ra. U registru Odbora postoji oko 10.000 imena funkcionera koji su izveštaj poslali najmanje jednom, a ukupno u registru postoji 19.000 izveštaja. "Došli do podatka da ima oko 13.000 imena funkcionera, što znači da oko 3000 funkcionera još nije ušlo u izveštaj."

Predstavnici Republičkog odbora o rešavanju sukoba interesa i SKGO sporazumeli da će kroz svoje aktivnosti saradivati na sledeći način:

- Razmena informacija i iskustva relevantna za adekvatnu i efikasnu primenu Zakona i Etičkog kodeksa ponašanja funkcionera lokalne samouprave na nivou lokalne samouprave;

- Konsultacije i stručna pomoć službe Odbora u cilju efikasne i uspešne realizacije projektnih aktivnosti SKGO-a na sprovođenju i poštovanju Zakona i Etičkog kodeksa ponašanja funkcionera lokalne samouprave i jačanju mreže Radnih tela za praćenje primene Etičkog kodeksa;

- Pružanje podrške i aktivno učestvovanje stručne službe Odbora u trening i drugim aktivnostima SKGO-a;

- Pružanje stručne podrške i pomoći jedinicama lokalne samouprave koje su obrazovale Radna tela za praćenje primene Etičkog kodeksa funkcionera lokalne samouprave;

Sporazum sa Slovencima

Stalna konferencija gradova i opština potpisala je Sporazum o saradnji sa Asociacijom opština Slovenije. Sporazum je u ime SKGO-a potpisao Željko Ožegović, predsednik Stalne konferencije i predsednik Opštine Novi Beograd, a u ime slovenačke asocijacije Franc Kagler, predsednik asocijacije. Potpisivanju su prisustvovali i ambasador Republike Slovenije Njegova ekselencija Miroslav Luci, generalni sekretar slovenačke asocijacije opština gospođa Jasmina Vidmar. Sporazumom su se nacionalne asocijacije usaglasile da jedna drugoj pružaju podršku u institucionalnom jačanju i razvoju, podstiču neposrednu saradnju između lokalnih vlasti dve države, uspostavljaju efikasne međusobne kontakte i pripremaju i zajednički konkurišu za dobijanje sredstava koja će se koristiti za implementaciju projekata od značaja i za slovenačke i srpske opštine, posebno u oblasti prekogranične saradnje. ×

- Pružanje tehničke i informativne pomoći Odboru od strane Radnih tela za praćenje primene Etičkog kodeksa jedinica lokalne samouprave uključene u projekat SKGO "Jačanje mreže Radnih tela za praćenje primene Etičkog kodeksa";

- Zajedničko angažovanje u aktivnostima vezanim za predstavljanje projekata SKGO-a i Odbora u javnosti;

- Saradnja u formulisanju i izradi zajedničkih inicijativa i projekata od zajedničkog interesa za strane potpisnice. ×

BERAČ KUKURUZA ZA SELO GORAŽDEVAC

STARI GRAD – Opština Stari grad nekoliko godina unazad pomaže stanovnicima Goraždevca na Kosovu i Metohiji. Ovoga puta opština je meštanima kupila berač kukuruza čija je vrednost 645.000 dinara. Ovom donacijom biće olakšani radovi na selu pred dolazak hladnih jesenjih dana. Opština Stari grad je do sada više puta obezbedila boravak dece iz Goraždevca u odmaralištu "Stevan Filipović" na Divčibarama, a novčana sredstva u iznosu od 1.350.000 dinara izdvojena su za OŠ "Janko Jovičević" iz Goraždevca za kupovinu agregata koji će školi obezbediti električnu energiju.

TRIM-STAZE NA SARLAHU

PIROT – Brdo Sarlah pored Pirota, omiljeno šetalište Piroćanaca, ponovo je oživelo. Po ideji profesora fizicke kulture Nenada Đorđevića i uz podršku lokalne samouprave, napravljene su dve trim-staze za sportiste i rekreativce. Duž obe staze su postavljene informacije o vrsti, dužini i nagibu staze, zaštitne ograde, vidikovac, učionice na otvorenom i sprave za vežbanje. Iz opštinskog budžeta je za ove namene izdvojeno 170.000 dinara.

SEMIRAN O E-OPŠTINAMA

VRNJAČKA BANJA – U organizaciji Tehničkog fakulteta u Čačku i Opštinske uprave Vrnjačka Banja održaće se seminar na temu "Standardizacija poslova i dokumenara kao pretpostavka za izgradnju e-opštine" 28. i 29. novembra 2007. godine u zgradi Opštine Vrnjačka Banja. Prikazaće se rezultati do kojih se došlo uvođenjem jedinstvenog informacionog sistema opštinskih uprava finansiranog od strane donatora MSP-a iz Kraljeva (Čačak, Čajetina, Užice), UNDP-a iz Vranja (Bojnik, Bosilegrad, Surdulica, Trgovište), kao i projekata finansiranih direktno od opštine Subotica (uvođenje standarda ISO 9001:2000) i Vrnjačke Banje (Uslužni centar).

KANCELARIJA ZA ROME

ODŽACI – Povodom obeležavanja Dana opštine Odžaci, 22. oktobra, u okviru Opštinske uprave opštine Odžaci, predsednik opštine Milan Ćuk pustio je u rad novi Opštinski uslužni centar. Istim povodom u okviru Opštinske uprave otvorena je i Kancelarija za romska pitanja, prva takve vrste u ovom delu Vojvodine. Pošto u opštini Odžaci živi oko 1000 Roma, otvaranjem ove Kancelarije stvaraju se uslovi da Romi brže ostvaruju svoja prava pred organima lokalne samouprave, ali i putem lokalne samouprave, pred organima Republike i Pokrajine.

PLANDIŠTE DOBIJA KANALIZACIJU

PLANDIŠTE – Predsednik opštine Plandište Zoran Vorkapić i Dragan Donevski, direktor A.D. Napredka iz Plandišta potpisali su ugovor za izgradnju prve faze kanalizacije. Izgradnja prvih 6100 metara počela je 8. oktobra, a vrednost ovog dela investicije je 48 miliona dinara. Rok za okončanje posla je 150 radnih dana, dok je druga faza planirana za početak 2008. godine. Ukupna vrednost projekta kanalizacije u Plandištu u dužini od 21 km sa prečišćivačem koštaće 240 miliona dinara. Sredstva obezbeđuju Fond za kapitalna ulaganja AP Vojvodine u iznosu od 85 miliona, budžet opštine Plandište, mesna zajednica, a najverovatnije participiraće i sami građani.

VODOVOD BELA ZEMLJA-MAČKAT

ČAJETINA – Opština Čajetina potpisala je ugovor sa izvođačem radova preduzećem Jedinstvo iz Užica i resornim ministarstvom za jednu od najvažnijih investicija za opštinu Čajetina – izgradnju vodovoda Bela Zemlja-Mačkat. Vrednost ugovora je 68 miliona dinara. Opština Čajetina konkurisala je za dodelu sredstava za pomenuti projekat iz Nacionalnog investicionog plana za 2007. godinu. Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, nadležno za projekat izgradnje vodovoda prebacilo je 20 miliona dinara, dok će preostali deo sredstava biti prebačen kasnije. Projekat je od izuzetnog značaja za selo Mačkat, čijim se žiteljima znatno unapređuje kvalitet života.

PARK U ZEMUN POLJU

ZEMUN POLJE – Na površini koja je dosad bila napuštena i neuređena biće napravljen moderan park površine 1660 kvadratnih metara u Zemun Polju. Radovi podrazumevaju sanaciju i pripremu zemljišta, formiranje staza, podizanje ivičnjaka, kao i postavljanje ljuljaški, klackalica, tobogana... Park će biti opremljen parkingom za bicikle i namenskim eko-kantama za reciklažu. Namenske eko-kante se postavljaju u cilju edukacije iz oblasti ekologije i tretiranja otpada koji spada u grupu velikih zagađivača, a pogodan je za reciklažu.

INTERREGIONALNI PRIVREDNI SAJAM

SUBOTICA – Prvi Interregionalni privredni sajam na kojem je izlagalo sto domaćih i pedeset izlagača iz Mađarske, Rumunije, Hrvatske i Slovenije, održan je od 25. do 28. oktobra 2007. godine u subotičkoj Hali sportova. Cilj sajma bio je omogućiti predstavljanje, upoznavanje i stručne kontakte preduzetnika iz Srbije i država u okruženju kako bi ojačala prekogranična saradnja. U okviru ove manifestaci-

je održan je i specijalizovani Sajam građevinarstva, enterijera i eksterijera pod nazivom "Kuća i naš dom". Otvarajući sajam, prisutnim privrednicima i građanima obratili su se predsednik opštine Subotica Geza Kučera, generalni konzul Republike Mađarske u Subotici Ferenc Nađ, Kordinator Interreg Cards Programa za EU Enike Pito i pokrajinski sekretar za privatizaciju i preduzetništvo Ištvan Pastor, koji je naznačio kako još nije ostvaren zadatak privlačenja stranih investitora u Suboticu te na tom polju još uvek treba raditi.

SAJAM U GRACU

PALILULA – Opština Palilula je po pozivu Privredne komore Srbije predstavila privredne potencijale na ovih dana završenom 101. Međunaronom sajmu u Gracu, gde je ostvarila direktni kontakt sa Internacionalnim centrom Štajerske – agencijom za pospešivanje uvoza i izvoza čiji su inače osnivači Vlada, Privredna komora i Udruženje industrijalaca Štajerske. Konkretni efekti ovog kontakta oledaju se u činjenici da će privrednici sa teritorije Palilule koji su interesantni poslovnim ljudima iz Štajerske imati direktne susrete u prvom kvartalu naredne godine sa austrijskim partnerima iz svojih oblasti. Gosti štanda ove opštine bili su i predstavnici srpske poslovne dijaspore iz Beča, a želju za iniciranje privredne saradnje izrazili su predstavnici privreda opština iz bivših jugoslovenskih Republika.

OTVOREN VRTIĆ U SELENCI

BAČ – U Selenči je 17. oktobra 2007. godine na Dan oslobođenja otvoren vrtić, čiju su izgradnju zajednički su pomogli Pokrajinska vlada, preko Sekretarijata za demografiju porodicu i društvenu brigu o deci i Fonda za kapitalna ulaganja i opština Bač. Investirano je preko 250.000 evra. Novka Mojić istakla je da je Selenča jedna od retkih sredina u Vojvodini gde je mnogo više dece nego što su dosadašnji kapaciteti mogli da prihvate.

RADOVI U KOVAČICI

KOVAČICA – Pokrajinski sekretarijat za privredu je opštini Kovačica odobrio sredstva u iznosu od 1.350.000 dinara za turističku signalizaciju, koja će omogućiti obeležavanje Kovačice kao turističke destinacije. Takođe Sekretarijat je odobrio sredstva u iznosu od četiri miliona dinara za instaliranje svetlosne saobraćajne instalacije u centru Kovačice. U toku je finalizacija radova na bungalovima i sportsko-poslovnom centru Slavija pomoću Fonda za kapitalne investicije, dok je galerija naivne umetnosti u oktobru renovirana sredstvima republičkog Ministarstva za lokalnu samoupravu. ×

VREME

Copyright © 1997–2005 Vreme

PDF izdanje razvili: Saša Marković i Ivan Hrašovec

obrada: Marjana Hrašovec